

4. Koła Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Oddziale Bydgoskim

W okresie 90-letniej działalności Oddziału Bydgoskiego SEP powoływano i rozwiązywano wiele kół. Warto przytoczyć zapisy Statutu SEP, który m.in. określa strukturę organizacyjną oddziałów Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Oddział jest powoływany na podstawie uchwały Zarządu Głównego SEP, która określa jego siedzibę, nazwę oraz teren i zakres działania. Do powołania oddziału jest wymagane: zgrupowanie co najmniej 100 członków oraz zapewnienie samofinansowania działalności. Oddział może uzyskać osobowość prawną po uzyskaniu pozytywnej opinii Zarządu Głównego, po podjęciu uchwały Walnego Zgromadzenia Delegatów Oddziału i po podpisaniu porozumienia pomiędzy Zarządem Głównym i zarządem oddziału. W oddziale mogą działać: koła, sekcje, komisje, kluby, wydawnictwa i redakcje, ośrodki rzeczoznawstwa, szkoleniowe i jednostki działalności gospodarczej.

Do zorganizowania koła jest wymagana inicjatywa co najmniej 6 członków SEP. Uprawnomocnienie działalności koła wymaga jego zarejestrowania przez zarząd oddziału. Koło może być rozwiązane na podstawie uchwały zarządu oddziału na wniosek zarządu koła lub po stwierdzeniu zaprzestania działalności. Władzami i organami koła są: walne zebranie członków lub delegatów koła (zwane w skrócie WZK) oraz zarząd koła. Organem kontrolnym jest komisja rewizyjna koła, obowiązkowa w kołach liczących więcej niż 50 członków. Najwyższą władzą koła jest WZK. W WZK biorą udział z głosem stanowiącym wszyscy członkowie koła lub członkowie honorowi i zasłużeni seniorzy należący do koła oraz delegaci członków koła. W WZK zwołanym jako walne zebranie delegatów biorą udział z głosem doradczym członkowie zarządu i komisji rewizyjnej, członkowie wspierający (osoby fizyczne) lub ich przedstawiciele oraz zaproszeni goście. WZK jest zwoływane przez zarząd koła z własnej inicjatywy albo z inicjatywy zarządu oddziału, na wniosek komisji rewizyjnej koła lub na wniosek co najmniej połowy liczby członków koła. Do kompetencji WZK należy: uchwalanie kierunków działalności koła, rozpatrywanie sprawozdania zarządu z działalności koła i sprawozdania komisji rewizyjnej koła, udzielanie absolutorium zarządowi koła, wybór prezesa i członków zarządu koła, wybór komisji rewizyjnej koła, wybór delegatów na walne zgromadzenie oddziału oraz uchwalanie regulaminu koła. W skład zarządu koła wchodzi co najmniej 3 członków, w tym prezes koła, skarbnik koła i sekretarz koła.

Do obowiązków i kompetencji zarządu koła należy: kierowanie działalnością koła zgodnie ze statutem, regulaminem koła oraz uchwałami: WZK, zarządu oddziału, Walnego Zgromadzenia Delegatów Oddziału, Zarządu Głównego SEP i Walnego Zgromadzenia Delegatów SEP; zarządzanie środkami finansowymi koła zgodnie z zasadami finansowania działalności uchwalonymi przez zarząd oddziału oraz zatwierdzonym planem pracy i preliminarzem wydatków; wnioskowanie w sprawie nadawania odznak, medali i wyróżnień. Prezes koła kieruje pracami zarządu i działalnością koła oraz reprezentuje koło.

W skład komisji rewizyjnej koła wchodzi co najmniej 3 członków, którzy ze swego grona wybierają przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza. Komisja rewizyjna koła okresowo kontroluje oraz corocznie ocenia działalność zarządu koła i ocenę przedstawia WZK. W kołach, w których nie ma komisji rewizyjnej jej funkcję spełnia WZK.

SEK

STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH

ODDZIAŁ BYDGOSKI

85-030 Bydgoszcz, ul. Boł. Rumickiego 6

SEK

Konto centralne PZO Bydgoszcz Nr. 5411-1-122
Adres skrzynki pocztowej Bydgoszcz, pocz. 1027 St. 80-205
Telefon: 279-972

Ich adres w domu
Ich adres
Numer stały
Data:

1.04.2008
9:18:53

Kol. *Sebastian Chmura*
Wojciech Krawiec
Wojciech Krawiec

Uprzejmie informujemy, że na życzenie kolegów emerytów i rencistów członków SEP O/B, zebranych w dniu 31.V.1983r. wybrano komitet organizacyjny kół seniorów w składzie:

- kol. Bogusław Dobrowolski - przewodniczący
- kol. Kazimierz Brzycki - członek
- kol. Zdzisław Szymkowiak - "
- kol. Antoni Chmura - "
- kol. Stefan Filipiak - "

Koło seniorów przewidziane w statucie SEP na równi z kołami zakładowymi i terenowymi powinno umożliwić członkom SEP pełne korzystanie z praw określonych statutem jak również zapewnić utrzymanie więzi stowarzyszeniowej. Pierunk działalnoci koła uchwalili ważne zebranie organizacyjne, przewidziane z IV-ym kwartale b.r., na którym nastąpi również wybór prezesa i członków zarządu koła. Przyłączalność do kół seniorów nie wyklucza możliwości utrzymania dotychczasowych kontaktów z kołami zakładowymi lub terenowymi.

Składki członkowskie SEP powinny być opłacane w kół seniorów. Formalności związane z przejęciem Stanowego Kolegi z kół zakładowych lub terenowych do kół seniorów załatwi Zarząd Oddziału SEP po przesłaniu na jego pismo deklaracji lub złożeń o jej w sekretariacie CB/SEK, p. 302 106.

W celu umożliwienia nam załatwienia spraw organizacyjnych kół seniorów do końca b.r. prosimy o przesłanie deklaracji w terminie do 15.10.b.r.

1 załącznik.

Przewodniczący
Komitetu Organizacyjnego
Kół Seniorów

Bolesław
1-/mgr inż. B. Dobrowolski

Prezes O/B SEP

1-/mgr inż. K. Kaszmarek

- Piotr Baszkowski (Koło Zakładowe przy Wojewódzkim Urzędzie Telekomunikacji),
- Kazimierz Brzyski (Koło Terenowe),
- Leon Chmara (Koło Zakładowe przy Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego),
- Bogusław Dobrowolski (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Okręgu Północ.),
- Konrad Dombrowski (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego),
- Marian Durnowski (Koło Zakładowe przy Wojewódzkim Urzędzie Telekomunikacji),
- Jerzy Ejchman (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego),
- Stefan Filipiak (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego),

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

- Aleksander Giemski (Koło Terenowe),
- Robert Gliński (Koło Terenowe),
- Zygmunt Gliński (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego),
- Roman Gonczewicz (Koło Terenowe),
- Maksymilian Heyduk (Koło Terenowe),
- Antoni Hoffmann (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego),
- Zdzisław Kowalczyk (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego),
- Józef Kuczyniecki (Koło Terenowe),
- Florian Kuczyński (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Bydgoszcz),
- Zygmunt Kuźmiński (Koło Zakładowe przy Wojewódzkim Urzędzie Telekomunikacji),
- Franciszek Mackiewicz (Koło Zakładowe przy Wojewódzkim Urzędzie Telekomunikacji),
- Wacław Mizger (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Bydgoszcz),
- Stanisław Nowakowski (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Okręgu Północ.),
- Henryk Orłowski (Koło Terenowe),
- Lucjan Paschke (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego),
- Stanisław Stawecki (Koło Zakładowe przy Wojewódzkim Urzędzie Telekomunikacji),
- Zenon Wierzbowski (Koło Terenowe),
- Leon Zapolski (Koło Zakładowe przy Zakładach Energetycznych Bydgoszcz).

W dniu 16 grudnia **1983** roku, w Domu Technika NOT w Bydgoszczy, odbyło się zebranie organizacyjno-wyborcze nowopowstałego Koła Seniorów. Uczestniczyło w nim 16 osób. W tabeli 4.1 zestawiono składy osobowe Zarządu Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy w kolejnych kadencjach.

Na zebraniu organizacyjno-wyborczym przyjęto zakres działalności Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy: urządzenie zebrań i spotkań koleżeńskich, połączonych z prelekcjami na tematy techniczne, zdrowotne, przyrodnicze itp.; organizowanie wycieczek, zwiedzanie zakładów przemysłowych i udział w imprezach kulturalnych; udzielanie pomocy koleżeńskiej w zakresie pomocy materialnej, w zatrudnieniu, łączności z chorymi i samotnymi, pomocy w załatwianiu spraw dotyczących emerytur, rent, wczasów itp.; występowanie o wyróżnienia i odznaczenia działaczy seniorów SEP; prowadzenie spraw organizacyjnych i administracyjnych jak urządzenie okresowych zebrań członków zarządu, utrzymywanie indywidualnej łączności z kolegami seniorami, prowadzenie kroniki Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy itp.

Zgodnie z przyjętym zakresem działalności, Koło Seniorów SEP w Bydgoszczy, prowadziło od początku jego powołania i prowadzi do dzisiaj działalność integrującą środowisko inżynierów i techników elektryki, polegającą na:

- organizowaniu prelekcji, odczytów i spotkań z osobami uznanymi za wybitnych znawców różnych dziedzin nauki, medycyny, techniki i kultury regionu kujawsko-pomorskiego;
- organizowaniu i uczestniczeniu w wycieczkach o charakterze poznawczo-naukowym oraz rekreacyjno-krajoznawczym (również zagranicznych), w tym: do przedsiębiorstw, firm i obiektów stosujących nowoczesne technologie produkcji urządzeń i instalacji (różnych dziedzin); w okresie ponad 30 lat działalności odbyło się w sumie ponad 200 różnego typu wycieczek, spotkań i imprez kulturalnych;

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

- stałym uczestnictwie, kilku członków Koła Seniorów w Bydgoszczy, w charakterze nauczycieli i wykładowców na kursach przygotowujących kandydatów do zdawania egzaminów przed Komisjami Kwalifikacyjnymi SEP;
- uczestnictwie, wielu członków koła, w Komisjach Kwalifikacyjnych SEP dla osób zajmujących się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci energii elektrycznej i ciepłej;

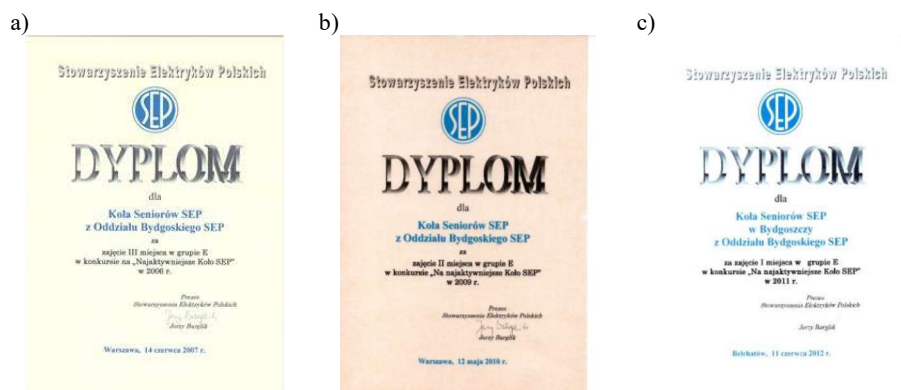
Tabela 4.1. Składy osobowe Zarządu Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy w kolejnych kadencjach

Lata kadencji	Skład osobowy Zarządu Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy
1984-87	Prezes: Bogusław Dobrowolski Członkowie: Leon Chmara (wiceprezes), Aleksander Giemski (sekretarz), Stefan Filipiak (skarbnik), Zdzisław Kowalczyk (referat imprez) – do 6 kwietnia 1984 roku, Leon Zapolski (referat imprez), Kazimierz Brzyski (referat pomocy koleżeńskiej), Lucjan Paschke (kronikarz), od 23 lutego 1984 roku – Stanisław Stawecki
1987-90	Prezes: Bogusław Dobrowolski Członkowie: Leon Chmara (wiceprezes), Aleksander Giemski (sekretarz), Stefan Filipiak (skarbnik), Stanisław Stawecki (referat imprez i odczytów), Kazimierz Brzyski (referat pomocy koleżeńskiej), Lucjan Paschke (kronikarz) – do 1 listopada 1987 r., Kazimierz Sikorski (referat ds. postępu technicznego i wycieczek technicznych), Jerzy Ejchman – od 20 listopada 1987 r.
1990-94	Prezes: Stanisław Stawecki Członkowie: Leon Chmara (wiceprezes), Aleksander Giemski (sekretarz), Kazimierz Brzyski (skarbnik), Stefan Ferens (referat ds. bytowych), Józef Nowakowski (referat ds. wycieczek i imprez), Jerzy Ejchman (kronikarz)
1994-98	Prezes: Stanisław Stawecki Członkowie: Leon Chmara (wiceprezes), Hieronim Ćwik (sekretarz), Rupert Danisch (skarbnik), Antoni Misterek (pomoc koleżeńska i wycieczki), Stefan Ferens (członek zarządu), Józef Nowakowski (imprezy towarzyskie), Jerzy Ejchman (kronikarz), Wacław Spychalski (od 27 kwietnia 1994 r.)
1998-2002	Prezes: Stanisław Raczyński Członkowie: Rupert Danisch (wiceprezes i skarbnik), Leon Chmara (doradca i współpraca z mediami), Zdzisław Januszewski (sekretarz), Antoni Misterek (organizacja odczytów i wycieczek), Kazimierz Sikorski (imprezy towarzyskie i pomoc koleżeńska), Hieronim Ćwik (prowadzenie kroniki)
2002-06	Prezes: Stanisław Raczyński Członkowie: Rupert Danisch (skarbnik), Zdzisław Januszewski (sekretarz), Heliodor Matuszak (wiceprezes), Kazimierz Sikorski (organizacja działalności i pomocy koleżeńskiej), Ignacy Szafiński (org. dział. statutowej i wycieczek)
2006-10	Prezes: Stanisław Raczyński Członkowie: Zbigniew Baliński (wiceprezes), Heliodor Matuszak (kronikarz), Ignacy Szafiński (sekretarz, do 25 kwietnia 2006 r.), Jan Dziewiątkowski (organizacja działalności statutowej i wycieczek), Henryk Kruczkowski (skarbnik), Alojzy Cholewczyński (sekretarz, od 25 kwietnia 2006 r.)
2010-14	Prezes: Zbigniew Baliński Członkowie: Stanisław Raczyński (wiceprezes), Ryszard Majewski (sekretarz), Henryk Kruczkowski (skarbnik), Heliodor Matuszak (kronikarz), Henryk Fischer (organizacja działalności statutowej i wycieczek)
2014-18	Prezes: Henryk Fischer Członkowie: Paweł Gonczewicz, Zdzisław Gromski, Zygmunt Kowalski, Henryk Kruczkowski, Ryszard Majewski

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

- uczestnictwie kilku członków koła w pracach Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP i jego Komisjach oraz sporadycznie w Komisjach ZG SEP;
- współdziałaniu z Kołem Terenowym SEP w Bydgoszczy oraz z Klubem Seniora NOT i Kołem Seniorów SIMP w prowadzeniu działalności w Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- organizowaniu doraźnej pomocy materialnej (w miarę możliwości koła) i niematerialnej (psychologicznej, duchowej) dla członków koła znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych;
- szczególnym rodzaju działalności, której nie sposób pominąć, tj. udziale delegacji Koła Seniorów w Bydgoszczy w uroczystościach pogrzebowych zmarłych kolegów;
- utrzymywaniu ciągłości uroczystych zebrań ogólnych członków koła połączonych z tradycją „Spotkań Wigilijnych”.

Działalność statutowa Koła Seniorów SEP Oddziału Bydgoskiego jest w całości aprobowana przez jego członków oraz przez kolejne Zarządy Oddziału Bydgoskiego SEP. Działania są dokumentowane w Kronice Koła Seniorów [6]. Kronika ta, od czasu jej powstania w 1983 roku, stanowi zbiór opisów wspólnej działalności, zdjęć pamiątkowych i wycinków prasowych dotyczących najważniejszych wydażeń Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy.

Rys. 4.2. Dyplomy dla Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy za aktywną działalność w strukturach Stowarzyszenia Elektryków Polskich

Warto też wspomnieć, że udokumentowana działalność Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy była wysoko oceniona przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Elektryków Polskich:

- w roku 2004, za krzewienie i rozwijanie działalności stowarzyszeniowej oraz za osiągnięcia w zakresie rozwoju elektryki, Koło Seniorów SEP w Bydgoszczy otrzymało Srebrną Odznakę Honorową SEP (rys. 4.3.a; fot 4.1),
- w 2007 roku, Koło Seniorów SEP w Bydgoszczy zostało wyróżnione dyplomem za zajęcie III miejsca w grupie E w konkursie na najaktywniejsze Koło SEP w 2006 roku (rys. 4.2.a),
- w 2010 roku, Koło Seniorów SEP w Bydgoszczy zostało wyróżnione dyplomem za zajęcie II miejsca w grupie E w konkursie na najaktywniejsze Koło SEP w 2009 roku (rys. 4.2.b),

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

- w 2012 roku, Koło Seniorów SEP w Bydgoszczy zostało wyróżnione dyplomem za zajęcie I miejsca w grupie E w konkursie na najaktywniejsze Koło SEP w 2011 roku (rys. 4.2.c).
- w 2016 roku, Koło Seniorów SEP w Bydgoszczy otrzymało Złotą Odznakę Honorową SEP (rys. 4.3.b; fot 4.2).

a)

b)

Rys. 4.3. Odznaki Honorowe SEP przyznane dla Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy

Fot. 4.1. Srebrną Odznakę Honorową SEP dla Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy odebrał prezes koła Stanisław Raczyński (w środku), wręczali: Andrzej Wilk (wiceprezes ZG SEP, z lewej) oraz Tadeusz Domżański (prezes Oddziału Bydgoskiego SEP, z prawej)
(13 grudnia 2004 r.)

Fot. 4.2. Złotą Odznakę Honorową SEP dla Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy odebrał prezes koła Henryk Fischer (w środku), wręczali: Piotr Szymczak (prezes SEP, z prawej) oraz Sławomir Cieślík (prezes Oddziału Bydgoskiego SEP, z lewej) (15 grudnia 2016 r.)

Z uwagi na dużą aktywność Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy w dalszej części niniejszej monografii zostaną przedstawione tylko wybrane informacje i działania tego koła.

W dniu 30 maja **1984** roku Koło Seniorów SEP w Bydgoszczy liczyło już 32 członków. Na zebraniu w dniu 30 maja Aleksander Giemski wygłosił prelekcję na temat „Radiestezja w ochronie zdrowia”.

W końcu roku **1985** koło posiadało 37 członków (13 inżynierów i 24 techników). Otrzymała się wycieczka do Łęgrowa, mająca na celu zwiedzenie prywatnej elektrowni wodnej o mocy 72 kW. W dniu 16 października **1986** roku odbyła się wycieczka piesza na teren budowy gmachu opery bydgoskiej.

Na koniec roku **1987** koło liczyło 36 członków. Na zebraniu ogólnym Koła Seniorów SEP w dniu 10 marca odbyła się dyskusja na temat działania elektrowni atomowych oraz przyczyn powstałej awarii w elektrowni atomowej w Czarnobylu. W dniu 12 maja odbyła się wycieczka do Zakładu Urządzeń Dozymetrycznych „Polon” w Bydgoszczy, w której wzięło udział 15 członków. W dniu 23 czerwca odbyła się wycieczka do „Elektromontażu” w Bydgoszczy, w której wzięło udział 9 członków.

W roku **1989** zorganizowano wycieczkę techniczną do Wielobranżowej Spółdzielni Produkcyjnej i Usługowej branży elektrycznej, gdzie oglądano różne nowoczesne przyrządy pomiarowe (m.in. do pomiarów uziemień i ochrony od porażeń) będące na wyposażeniu spółdzielni.

W dniu 9 maja **1990** roku odbyła się wycieczka na budowę Teatru Operowego. Uczestniczyło 21 osób, w tym 16 członków Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy oraz 5 członków Klubu Seniorów przy Radzie Wojewódzkiej NOT. Na zebraniu w dniu 16 października dyskutowano propozycje Zarządu Głównego SEP dotyczącą powrotu do opiniowania przepisów elektrycznych przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich, tak jak to było przed wojną. Na zebraniu w dniu 13 grudnia referat na temat „Obecna organizacja energetyki w Polsce” wygłosił Wiesław Ciszewski. Na początku roku w Kole Seniorów SEP w Bydgoszczy było 34 członków, a na końcu kadencji 1987-90 Koło liczyło 37 członków (ubyło 5, przybyło 7) i 3 sympatyków.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

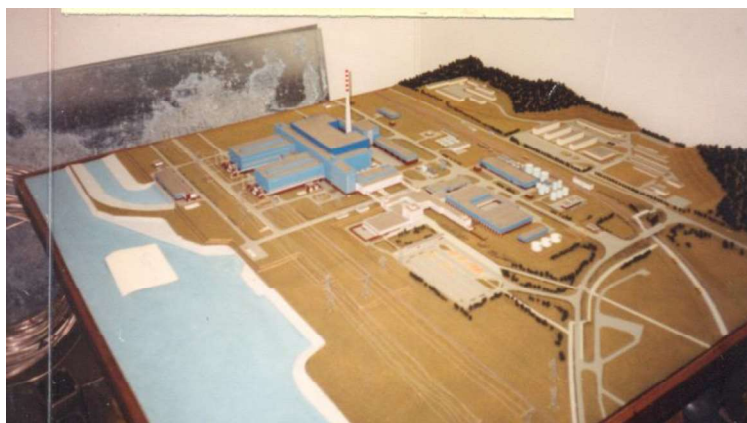
Na zebraniu ogólnym członków Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy, w dniu 23 maja **1991** roku referat na temat „Energetyka w Kalifornii” wygłosił Tadeusz Domżański, który również na zebraniu w dniu 10 grudnia wygłosił kolejny referat na temat „Energetyka w Syberii”.

W dniu 15 czerwca **1992** roku odbyła się wycieczka do stacji 400 kV w Węgrowie k. Grudziądza. Uczestnicy oprócz oryginalnego rozwiązania układu stacji zobaczyli sposób wykorzystania do ogrzewania pomieszczeń ciepła odpadowego, wydzielanego przez największy w Polsce transformator 400 kV.

W dniu 17 lutego **1993** roku Tadeusz Domżański kontynuując cykl swoich wykładów, na zebraniu ogólnym Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy wygłosił referat na temat „Energetyka w Anglii”.

W dniu 27 kwietnia **1994** roku na zebraniu ogólnym Koła Seniorów SEP A. Kuczkowski z Zakładu Telekomunikacji w Bydgoszczy wygłosił referat na temat: „Rozwój telekomunikacji w województwie bydgoskim ze szczególnym uwzględnieniem miasta Bydgoszczy”. Po referacie, jak zawsze odbyła się ożywiona dyskusja. W dniu 28 maja odbyła się wycieczka do małej elektrowni wodnej zbudowanej przy ujściu Brdy do Wisły. W wycieczce wzięło udział 11 osób, w tym kilka osób z Klubu Seniorów NOT.

Na dzień 4 października **1995** roku stan członków Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy wynosił 34. W dniu 19 października odbyła się wycieczka techniczna do Eltry. Udział wzięło 31 osób, w tym 14 osób z Koła Seniorów SEP. 28 listopada odbył się odczyt inż. Włodzimierza Manickiego na temat: „Stan obecny i perspektywy rozwoju elektronicznego przekazu”. W dniu 6 grudnia określono stan liczbowy członków Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy na 36.

Fot. 4.3. Model elektrowni atomowej w Żarnowcu, której budowy zaniechano
(fot. Antoni Misterek, 19 czerwca 1996 r.)

W dniach 18-20 czerwca **1996** roku, z inicjatywy Antoniego Misterka odbyła się wycieczka do Żarnowca (fot. 4.3). W pierwszym dniu zwiedzano przejazdem Wejherowo, Puck i Władysławowo. W drugim dniu zwiedzano elektrownię szczytowo-pompową Żarnowiec, elektrownię wiatrową w Lisewie, strefę ekonomiczną „Żarno-

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

wiec” (powstała na terenie zaniechanej budowy elektrowni atomowej), klasztor w Żarnowcu i Skansen w Nadolu. Trzeciego dnia w drodze powrotnej do Bydgoszczy zwiedzano katedrę w Pelplinie i zamek krzyżacki w Gniewie. Na uwagę zasługuje pełen profesjonalizm w organizacji wycieczki. Kolega Skowronek z zaprzyjaźnionego Klubu Seniorów NOT, podróż autokarem wypełnił informacjami historycznymi i geograficznymi o mijanych miejscowościach i okolicach.

W roku 1996 przypadał jubileusz 100-lecia Bydgoskiej Elektroenergetyki (rys. 4.4). Z tej okazji Zakład Energetyczny Bydgoszcz S.A. odznaczył medalem „Za Zasługi w Rozwoju Elektroenergetyki w Bydgoszczy w 100-lecie jej istnienia 1896-1996” m.in. członków Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy: Leona Chmarę, Hieronima Ćwika, Jerzego Firyna i Zdzisława Januszewskiego.

Rys. 4.4. Strona tytułowa zaproszenia na jubileusz 100-lecia Bydgoskiej Elektroenergetyki (23 sierpnia 1996 r.)

W dniu 25 kwietnia **1997** roku odbyła się wycieczka techniczna do Zakładów Urządzeń Okrętowych „Famor” w Bydgoszczy. Wycieczka mimo deszczowej aury okazała się udana, uczestniczyło w niej w sumie 20 osób, w tym połowa z Koła Seniorów SEP, połowa z Klubu Seniora NOT. W tym roku odbyły się jeszcze dwie wycieczki: zwiedzanie gmachu Opery Nova (20 czerwca) oraz wycieczka autokarowa do Brodnickiego Parku Krajobrazowego (18 czerwca, organizatorem był Klub Seniorów NOT).

Fot. 4.4. Uczestnicy zebrania sprawozdawczo-wyborczego Koła Seniorów w dniu 18 lutego 1998 roku
(od lewej: Jerzy Maciejczyk, Ignacy Szafiński, Stefan Ferens i Zdzisław Januszewski)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

W dniu 18 lutego **1998** roku odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy (fot. 4.4-4.6). Było to w pewnym sensie przełomowe wydarzenie, ponieważ kilku zasłużonych i doświadczonych członków Koła Seniorów, z różnych przyczyn (często rodzinnych i zdrowotnych), zrezygnowało z kandydowania do zarządu na kolejną kadencję, m.in.: Jerzy Ejchman, Józef Nowakowski, Stanisław Stawecki, Stefan Ferens i Wacław Spsychalski.

Fot. 4.5. Uczestnicy zebrania sprawozdawczo-wyborczego Koła Seniorów (18 lutego 1998 r., od lewej: Rupert Danisch, Antoni Hoffmann, Heliodor Matuszak i Izidor Napiórkowski)

Fot. 4.6. Antoni Misterek (z lewej) gratuluje wyboru nowemu Prezesowi Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy Stanisławowi Raczynskiemu (18 lutego 1998 roku)

W początku roku **1999** Koło Seniorów SEP przy Oddziale Bydgoskim SEP liczyło 32 członków. W dniu 5 października odbyła się wycieczka techniczna do Centrum Nadawczego Polskiego Radia w Solcu Kujawskim. W wycieczce uczestniczyło 47 osób, w tym 21 członków Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy.

Na początku roku **2000** w Kole Seniorów SEP było zrzeszonych 34 członków. W dniu 26 września dziewięciu członków Koła Seniorów SEP wzięło udział w wycieczce technicznej do dwóch elektrowni wodnych i nowej śluzy na rzece Brda w dzielnicach miasta Bydgoszczy: Czersko Polskie i Brdyujście. Niestety zakończenie XX wieku było dla Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy bardzo smutne, ponieważ w roku 2000 zmarło trzech zasłużonych członków SEP: Jerzy Ejchman (26 września), Hieronim Ćwik (29 września) i Stefan Ferens (13 listopada).

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Na początku roku **2001** w Kole Seniorów SEP było zrzeszonych 30 członków (już po śmierci Antoniego Hoffmanna). W dniu 20 lutego odbyła się projekcja prywatnego filmu pt.: „Kalifornia i Hawaje”. Była to nowa forma atrakcji kulturalno-krajoznawczych realizowana przez Koło Seniorów SEP. W dniu 26 kwietnia odbyła się wycieczka do Izby Pamięci przy Zakładach Energetycznych Bydgoszcz (fot. 4.7), w której gromadzone były eksponaty i materiały o wartości historycznej. Kustoszem Izby Pamięci był Marian Stróżyński.

Fot. 4.7. Wycieczka do Izby Pamięci przy Zakładach Energetycznych Bydgoszcz (26. 04. 2001 r.)

Osoby od lewej: Gerard Kalkowski, Heliodor Matuszak, Adam Hahn, Kazimierz Sikorski, Alojzy Cholewczyński, Rupert Danisch, Stanisław Raczyński, Zdzisław Januszewski, Leon Chmara, Antoni Misterek oraz Marian Stróżyński (kustosz)

Na początku roku **2002** w Kole Seniorów SEP było zrzeszonych 31 członków. W dniu 18 lutego odbyło się kolejne zebranie sprawozdawczo-wyborcze członków Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy z udziałem prezesa Oddziału Bydgoskiego SEP Tadeusza Domżańskiego (fot. 4.8).

Fot. 4.8. Zebranie sprawozdawczo-wyborcze Koła Seniorów SEP z udziałem prezesa Oddziału Bydgoskiego SEP Tadeusza Domżańskiego (pierwszy z lewej), dalej: Jerzy Maciejczyk, Zdzisław Januszewski i Stanisław Raczyński (18 lutego 2002 roku)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

W dniu 6 maja **2003** roku odbyła się uroczystość z okazji odznaczenia wielce zasłużonego członka Koła Seniorów SEP Antoniego Misterka Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (fot. 4.9), z udziałem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Romualda Kosieniaka i Wiceprezydenta miasta Bydgoszczy Lidii Wilniewicz.

Fot. 4.9. Odznaczenie Antoniego Misterka Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski
(6 maja 2003 r.)

Antoni Misterek odbierał życzenia za niekwestionowane osiągnięcia w budowie i rozwoju energetyki od przedstawiciela Urzędu Marszałkowskiego, Polskich Sieci Energetycznych, Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP, Koła Seniorów SEP oraz wielu zebranych sympatyków.

W dniach od 31 lipca do 1 sierpnia **2004** roku odbyła się wycieczka na trasie: Bydgoszcz – Chełmno – Świecie – Radzyń Chełmiński – Grudziądz – Kwidzyn – Święty Gaj – Elbląg – Kanał Elbląski – Ostróda – Grunwald – Bydgoszcz. Na trasie przejazdu zwiedzano zabytki o znaczeniu historycznym (zamki krzyżackie, kościoły, katedra, mury obronne): w Chełmnie z krótkim spacerem po zabytkowej starówce miasta, w Radzynie Chełmińskim ze zwiedzaniem ruin gotyckiego zamku (niegdyś jednej z najpotężniejszych warowni w Państwie Krzyżackim), w Grudziądzu ze spacerem po starym mieście z zachowanym średniowiecznym układem urbanistycznym i murami miejskimi z XIV/XV wieku, w Kwidzynie ze spacerem po starówce (m.in.: zamek kapituły pomezańskiej wzorowany na zamkach krzyżackich, katedra Św. Jana Ewangelisty, kościół Św. Trójcy, murowane spichlerze i kamienice z XIX wieku), w Grunwaldzie ze zwiedzaniem atrakcji turystycznych, m.in. Pomnik Zwycięstwa Grunwaldzkiego i Muzeum, w Świętym Gaju (miejsce śmierci męczeńskiej Św. Wojciecha i wizyta w Sanktuarium Św. Wojciecha – pierwszego patrona Polski).

Odbył się również rejs statkiem po Kanale Elbląskim (różnica poziomów wynosi 100 m). Statki wprowadzane są na specjalne pochylnie i po torach przewożone są na następny poziom. Jest to rozwiązanie techniczne niespotykane w innym miejscu

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

w Europie. Bardzo pożądana jest świadomość elektryków o konieczności dbania o rozwój techniczny cywilizacji, ale zawsze z poszanowaniem naturalnego środowiska przyrodniczego. Z takim przesłaniem wycieczkę organizowali prezes Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy Stanisław Raczyński i członek zarządu tego koła Zbigniew Baliński (fot. 4.10). Czyste powietrze, zieleń drzew i traw, błękit jezior oraz uroczy świat roślin i zwierząt w połączeniu z zabytkami hydrotechnicznymi Kanału Elbląskiego, tworzą wyjątkowy i niepowtarzalny klimat przeprawy (fot. 4.11).

Fot. 4.10. Organizatorzy wycieczki krajoznawczo-technicznej (1 sierpnia 2004 r.): Stanisław Raczyński i Zbigniew Baliński

Fot. 4.11. Zabytki hydrotechniczne Kanału Elbląskiego na tle wspaniałego naturalnego środowiska przyrodniczego (1 sierpnia 2004 r.)

Zdzisław Januszewski w artykule opublikowanym w *Spektrum* (nr 10/2005) wspominał, że członkowie Koła Seniorów SEP przy Oddziale Bydgoskim SEP w okresie swej aktywności zawodowej interesowali się kanałami, w których układano kable energetyczne lub telekomunikacyjne oraz kanałami roboczymi doprowadzającymi wodę do elektrowni. Wydawać by się mogło, że na emeryturze interesują ich prawie wyłącznie kanały telewizyjne. Nie dotyczy to członków Koła Seniorów SEP, którzy łączą przyjemność obcowania z naturą (bez pośrednictwa szklanego ekranu) ze zwiedzaniem i podziwianiem zabytku sztuki hydrotechnicznej funkcjonującym od przeszło 140 lat – Kanałem Elbląskim.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

W dniu 10 czerwca **2006** roku odbyła się wycieczka do Koronowa i Pieczysk. Uczestnicy wycieczki zwiedzili w Koronowie Kolegiatę Zakonu Cystersów pw. NMP, kościół św. Andrzeja, Synagogę, starą zabudowę miejską oraz ratusz. Następnie autokarem uczestnicy udali się do ośrodka wodnego w Pieczyskach. Atrakcjami był rejs statkiem po akwenie wodnym zalewu oraz możliwość pływania jachtem. Przy ognisku (fot. 4.12) i muzyce oraz obfitym poczęstunku uczestnicy mieli okazję bliższego obcowania z przyrodą.

Fot. 4.12. Integracyjne ognisko nad Zalewem Koronowskim (10 czerwca 2006 r.)

W dniu 21 września bardzo interesującym przeżyciem naukowo-technicznym było zwiedzenie stacji przekształtnikowej w Wierzbiecinie koło Słupska (wycieczka organizowana wraz z Kołem Terenowym SEP w Bydgoszczy, fot. 4.13). Stacje przekształtnikowe w Polsce i Szwecji połączone są podmorskim kablem prądu stałego o długości 254 km. Połączenie to umożliwia przesył energii elektrycznej w obu kierunkach.

Fot. 4.13. Wycieczka naukowo-techniczna do Wierzbiecin koła Słupska (21 września 2006 r.)

Oczywiście oprócz wycieczek odbywały się zebrania ogólne Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy, w których licznie uczestniczyli zrzeszeni w nim członkowie (fot. 4.14).

W dniu 6 stycznia **2007** roku zwiedzano Muzeum Kanału Bydgoskiego i Muzeum Solidarności (fot. 4.15). Oprowadzał zwiedzających i zapoznał ich z historią kanału, pomysłodawca i kustosz Muzeum Kanału Bydgoskiego – Sebastian Malinowski.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Kanał został zbudowany w 1774 r. z inicjatywy króla Prus Fryderyka II, połączył Brdę z Notecią, a tym samym zlewiska Morza Czarnego z Morzem Północnym i zapewnił Bydgoszczy pozycję ważnego centrum handlowego i tranzytowego. Historię budowy Kanału Bydgoskiego i Kanału Górnonoteckiego opisał w części VI serii Bydgoszcz-Bromberg członek Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy Włodzimierz Sobecki [10].

Fot. 4.14. Pamiątkowe zdjęcie członków Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy (2006 r.)

Fot. 4.15. Zwiedzanie Muzeum Kanału Bydgoskiego (6 stycznia 2007 r.)

W dniu 15 czerwca odbyła się wycieczka naukowo-techniczna (fot. 4.16) do elektrowni wodnych w miejscowościach Żur (uruchomiona w 1929 r.) i Gródek (uruchomiona w 1923 r.).

W dniu 16 października odbył się wykład dr. n. med. Mirosława Jabłońskiego – kardiologa – poparty licznymi przezroczami, nacechowany głównie profilaktyką zdrowia.

29 października odbyła się kolejna wycieczka techniczna do firmy „JABIL” w Bydgoszczy. Umożliwiła uczestnikom poznanie nowoczesnej technologii napraw układów

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

elektronicznych (komputerów, drukarek, skanerów itp.) światowych producentów (Siemens, Philips, Toshiba itp.). Urządzenia do lokalizacji uszkodzeń i wymiany mikroelementów są skomputeryzowane i na najwyższym poziomie technicznym produkcji w USA i Japonii.

Fot. 4.16. Wycieczka do elektrowni wodnych w Żurze i Gródku
(15 czerwca 2007 r., pierwszy od lewej gospodarz elektrowni Maciej Domżański)

W dniu 13 lutego **2008** roku odbyła się prelekcja dr. n. med. W. Kowalskiego – chirurga onkologa – w ramach europejskiego programu walki z rakiem. Poruszano zagadnienia dotyczące profilaktyki dla różnych chorób cywilizacyjnych.

Fot. 4.17. Odznaczenie Tadeusza Domżańskiego Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski
(9 czerwca 2008 r.)

9 czerwca odbyła się uroczystość Jubileuszu 80-lecia Oddziału Bydgoskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Za aktywny udział i duże zaangażowanie w pracach na rzecz Stowarzyszenia odznaczono wielu członków SEP, w tym wyróżniono również członków Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy: Tadeusz Domżański – Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (fot. 4.17), Zbigniew Baliński – Srebrny Krzyż Zasługi (fot. 4.18), Stanisław Raczyński – Złota Odznaka Honorowa NOT (fot. 4.19), Jan

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Dziewiątkowski – Złota Odznaka Honorowa SEP (fot. 4.20) oraz Zdzisław Gromski – Srebrna Odznaka Honorowa SEP (fot. 4.21).

Fot. 4.18. Odnaczenie Zbigniewa Balińskiego Srebrnym Krzyżem Zasługi (9 czerwca 2008 r.)

Fot. 4.19. Wręczenie Stanisławowi Racyńskiemu Złotej Odznaki Honorowej NOT (9 czerwca 2008 r.)

Fot. 4.20. Wręczenie Janowi Dziewiątkowskiemu Złotej Odznaki Honorowej SEP (9 czerwca 2008 r.)

Fot. 4.21. Wręczenie Zdzisławowi Gromskiemu Srebrnej Odznaki Honorowej SEP
(9 czerwca 2008 r.)

W dniach 21-23 września **2009** roku odbyła się wspaniała wycieczka do Berlina (fot. 4.22-4.23), Poczdamu (fot. 4.24) i Wyspy Tropikalnej. W programie znalazło się zwiedzanie m.in.: Alexander Platz, aleja Unter den Linden, Czerwony Ratusz, Kościół św. Jadwigi, Katedra, Reichstag, Brama Brandenburska.

Fot. 4.22. Zwiedzanie Berlina (wrzesień 2009 r.)

Wyspa Tropikalna (Tropical Islands) to największy park rozrywki i wypoczynku w Europie. Niepowtarzalna kraina tropików, która przenosi w uroczy świat dżungli. Laguna z grotą i wodospadem, jak i ogromne Morze Południowe z jedynym w swoim rodzaju piaskiem na plaży pozwalają na idealny wypoczynek. W Tropikalnej Wiosce można zobaczyć typowe domki dla Tajlandii, Bali, Borneo i Somali. Idealny klimat panujący tu przez cały rok (temperatura powietrza 23-25 °C, wody 28-31 °C, wilgotność 30-50%) gwarantuje świetne samopoczucie.

Fot. 4.23. Berlin – Checkpoint Charlie – relikw zimy wojny
(wrzesień 2009 r., przejście przez granicę NRD-RFN dla cudzoziemców i dyplomatów)

Fot. 4.24. Poczdam, zwiedzanie Cecilienhof (wrzesień 2009 r., miejsce spotkania „wielkiej trójki”:
Churchilla, Trumana i Stalina podczas konferencji poczdamskiej)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

W dniu 14 maja **2010** roku odbyła się wycieczka do Brzozy, Łabiszyna, Lubostro-
nia, Chobielina i Potulic (fot. 4.25 i 4.26).

Fot. 4.25. Pamiątkowe zdjęcie przed Pałacem w Lubostroniu (14 maja 2010 r.)

Fot. 4.26. Uczestnicy wycieczki krajoznawczo-technicznej podczas eksperymentu
na łonie przyrody, dąb w miejscowości Występ koło Nakła (14 maja 2010 r.)

Członkowie Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy już nie jeden raz dawali przykład łączenia „instynktu” technicznego z naturalnym środowiskiem przyrodniczym, ale również interesują się historią otoczenia, w którym mieszkają. 18 maja odbyło się spotkanie z Jerzym Derendą, Prezesem Towarzystwa Miłośników Miasta Bydgoszczy, który przedstawił losy miasta od początków aż do XXI wieku. Najwybitniejszy polski król Kazimierz Wielki zbudował w Bydgoszczy zamek oraz wydał 19 kwietnia 1346 roku lokację miasta na prawie magdeburskim. Zamek aż do czasów jego zniszczenia w 1656 roku był siedzibą starostów. Gościli tu prawie wszyscy królowie polscy. Najstarszym symbolem Bydgoszczy jest katedra pw. Św. Marcina i Mikołaja, jako najstarszy materialny świadek historii miasta. Pierwszy kościół w tym miejscu bydgoscy mieszcianie pobudowali w 1346 r. Obecną postać katedra przybrała w połowie XV w. Przy założe-

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

niu, że symbolem są miejsca najczęściej inspirujące artystów, to zdecydowanie prym wiedzie pod tym względem bydgoska Wenecja. Do symboli Bydgoszczy można zaliczyć, oprócz Wenecji, m.in. Bazylikę, Operę Nową, spichrze, oraz szklane spichrze Banku BRE i Kanał Bydgoski. Od bardzo dawna Bydgoszcz leżała na prastarych polskich Kujawach. Jest to największe miasto tej pięknej krainy, jest jej faktyczną stolicą. Po prelekcji rozpoczęła się dyskusja oraz było wiele pytań uczestników na tematy związane z historią Bydgoszczy.

Fot. 4.27 i 4.28. Rozmowa Prezesa Koła Seniorów SEP Zbigniewa Balińskiego (z prawej) z Dziekanem Wydziału Telekomunikacji i Elektrotechniki prof. Antonim Zabłudowskim – na fotografii z lewej; Prezentacja nowoczesnej aparatury do badań kompatybilności elektromagnetycznej w Instytucie Elektrotechniki, osoby od lewej: Sławomir Cieślak (dyrektor Instytutu Elektrotechniki), Zofia Miszewska, Jan Dziewiątkowski, Zbigniew Baliński (prezes Koła Seniorów SEP) – na fotografii z prawej (4 lutego 2011 r.)

Z historią związane są również wspomnienia wielu członków Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy dotyczące okresu studiów. W dniu 4 lutego **2011** roku odbyła się „podróż sentymentalna” w murach Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy (dawniej Akademia Techniczno-Rolnicza, dawniej Wyższa Szkoła Inżynierska). Uczestnicy wycieczki technicznej wspominali młode lata – okres nauki i studiów. Było spotkanie z dziekanem Wydziału Telekomunikacji i Elektrotechniki prof. Antonim Zabłudowskim (fot. 4.27) oraz zwiedzanie nowoczesnie wyposażonych laboratoriów w Instytucie Elektrotechniki (fot. 4.28).

W dniu 5 czerwca **2012** roku odbyło się spotkanie z mgr. inż. Jerzym Truszkowskim nauczycielem, pasjonatem historii, elektronikiem, który przedstawił prelekcję „Marian Rejewski – człowiek który zgłębił TAJEMNICĘ”. Bardzo ciekawie omówił budowę i działanie ENIGMY oraz sposób szyfrowania.

Jak już wspomniano na początku tego rozdziału, w roku 2012 Koło Seniorów SEP przy Oddziale Bydgoskim SEP otrzymało dyplom (rys. 4.2.c) za zajęcie pierwszego miejsca w konkursie na najaktywniejsze Koło Seniorów zorganizowane przez Zarząd Główny SEP. Dyplom wręczył prezesowi Koła Seniorów Zbigniewowi Balińskiemu, prezes Zarządu Głównego SEP Jerzy Barglik (fot. 4.29).

Fot. 4.29. Po wręczeniu dyplomu dla Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy za zajęcie pierwszego miejsca w konkursie na najaktywniejsze Koło Seniorów zorganizowanym przez ZG SEP osoby: Zbigniew Baliński (prezes Koła Seniorów, w środku), Jerzy Barglik (prezes SEP, po prawej)

W dniu 4 czerwca **2013** roku odbyło się spotkanie z dr. Krzysztofem Osińskim, historykiem z pionu edukacyjno-naukowego w Delegaturze Instytutu Pamięci Narodowej w Bydgoszczy, który zaprezentował wykład pod tytułem: „Co nam dała SOLIDARNOŚĆ? Dzieje Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” ze szczególnym uwzględnieniem Regionu Bydgoskiego”.

Fot. 4.30. Szafirowe Odznaki Honorowe SEP dla Zbigniewa Balińskiego (drugi od lewej) oraz Franciszka Gładkowskiego (drugi od prawej) wręczali Piotr Szymczak (prezes SEP, pierwszy od lewej) oraz Sławomir Cieślik (prezes Oddziału Bydgoskiego SEP, pierwszy od prawej) (15 grudnia 2016 r.)

W dniu 15 grudnia **2016** roku Koło Seniorów SEP w Bydgoszczy zostało uhonorowane Złotą Odznaką Honorową SEP (rys. 4.3.b). Prezesowi Koła Seniorów SEP Henrykowi Fischerowi odznaczenie wręczył prezes Zarządu Głównego SEP Piotr Szymczak oraz prezes Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP Sławomir Cieślik (fot. 4.2). Na tej uroczystości odznaczono również indywidualnie m.in. członków Koła Seniorów SEP w Bydgoszczy: Zbigniewa Balińskiego i Franciszka Gładkowskiego (fot. 4.30) najwyższym odznaczeniem SEP – Szafirową Odznaką Honorową SEP, Henryka Fischera – Srebrną Odznaką Honorową SEP.

W obecnej chwili (rok 2018) Koło Seniorów SEP w Bydgoszczy liczy 41 członków.

4.2. Koło Terenowe

W dniu 25 marca **1958** roku, w Domu Technika przy ul. Marchlewskiego w Bydgoszczy odbyło się zebranie organizacyjne w celu utworzenia Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy. Założycielami tego Koła byli: E. Borecki, Dezydery Czajkowski, Jan Galicki, Roman Gonczerzewicz, Maksymilian Heyduk, Aleksander Korzeniowski, J. Kranc, Józef Kretek, Teodor Liderman, Zygmunt Nowak, Jan Pawlak, Mieczysław Sommer, Aleksander Szymański i Mieczysław Nowakowski. Na zebraniu założycielskim przyjęto program pracy Koła, w nim m.in.: popularyzacja nowości technicznych; stałe podnoszenie kultury technicznej, etyki zawodowej i kwalifikacji członków Koła; działalność naukowo-techniczna w zakresie elektrotechniki; współpraca z innymi organizacjami naukowo-technicznymi i społecznymi w zakresie wymienionych wyżej trzech zagadnień. W tabeli 4.2 zestawiono składy osobowe Zarządu Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy w kolejnych kadencjach.

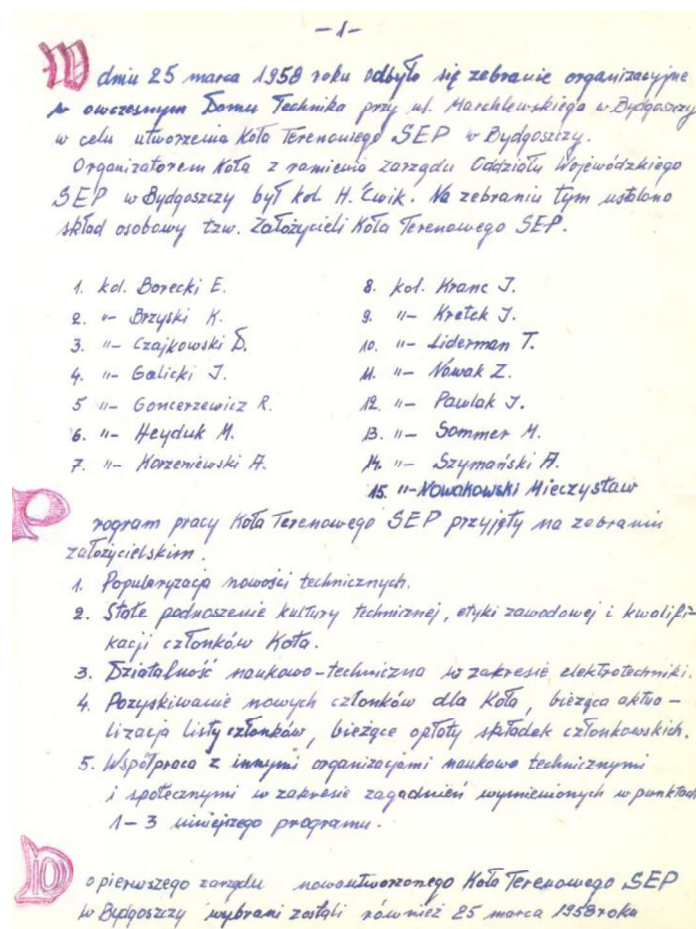
Tabela 4.2. Składy osobowe Zarządu Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy w kolejnych kadencjach

Lata kadencji	Skład osobowy Zarządu Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy
1958	Przewodniczący: Aleksander Korzeniowski Członkowie: Dezydery Czajkowski (sekretarz), Jan Pawlak (wiceprzewodniczący), Mieczysław Sommer (członek), Aleksander Szymański (skarbnik)
1959	Przewodniczący: Jan Pawlak Członkowie: E. Borecki, Budzyński, Kazimierz Brzyski, Dezydery Czajkowski, Franciszek Fabiszewski, Aleksander Szymański
1960-61	Przewodniczący: Budzyński Członkowie: Kazimierz Brzyski, Dezydery Czajkowski, Franciszek Fabiszewski, Zbigniew Nawrocki, Jan Pawlak, Aleksander Szymański
1962-63	Przewodniczący: Zbigniew Nawrocki Członkowie: Budzyński (wiceprzewodniczący), Kazimierz Brzyski (referent ds. organizacji zebrań), Dezydery Czajkowski, Fabiszewski, Jan Pawlak, Aleksander Szymański; po uzupełnieniu: Andrzej Fischer, Maksymilian Heyduk (skarbnik), Kranc (referent wycieczkowy), Kopiński (zast. skarbnika), Kubiak, Mieczysław Nowakowski (sekretarz), Jerzy Pryłowski (referent odczytowy)
1964-70	Przewodniczący: Zbigniew Nawrocki Członkowie: Zygmunt Ginter, Roman Gonczerzewicz, Maksymilian Heyduk, Kazimierz Brzyski, Jasiński, Jan Pawlak, Jerzy Pryłowski, Stanisław Marchocki, Kazimierz Rachlewicz, Mieczysław Sommer
1971-72	Przewodniczący: Zbigniew Nawrocki Członkowie: Kazimierz Brzyski, Edmund Drzażdżyński, Gazecki, Zbigniew Kędzierski, Stanisław Mielcarek, Jerzy Pryłowski, Mieczysław Sommer
1973-74	Przewodniczący: Skalski Członkowie: Bączkowski, Budziak, Józef Kretek, Edmund Drzażdżyński, Stanisław Mielcarek, Zbigniew Nawrocki
1975-77	Przewodniczący: Skalski Członkowie: Barczewski, Budziak, Kazimierz Brzyski, Stanisław Mielcarek
1978-80	Przewodniczący: Zbigniew Nawrocki Członkowie: Antoni Bigaj (referent ds. propagandy), Kazimierz Brzyski (skarbnik), Józef Kretek (referent ds. propagandy), Józef Kuczyniecki (kronikarz), Stanisław Mielcarek (wiceprzewod.), Jan Przyborski (kronikarz), Mieczysław Sommer (referent ds. wycieczek), Tadeusz Pracki (referent ds. odczytów), Tadeusz Woliński (referent ds. wycieczek), Adam Wrzesiński (sekr.)

Tabela 4.2. Składy osobowe Zarządu Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy w kolejnych kadencjach (kontynuacja z poprzedniej strony)

1981-82	Przewodniczący: Zbigniew Nawrocki Członkowie: Edmund Ostrowicki (wiceprzewodniczący), Jan Budziak (I sekretarz), Waldemar Brzeziński (II sekretarz), Tadeusz Woliński (skarbnik), Kazimierz Brzyski (referent ds. propagandy), Edmund Drzażdżyński (referent ds. referatów), Józef Kretek (referent ds. referatów), Jerzy Kochański (referent ds. wycieczek), Józef Kuczyniecki (kronikarz), Antoni Bigaj (referent organizacyjny)
1983	Przewodniczący: Zbigniew Nawrocki Członkowie: Edmund Ostrowicki, Jan Budziak, Waldemar Brzeziński, Jan Jankowiak, Jan Nowicki, Kazimierz Brzyski, Edmund Drzażdżyński, Józef Kretek, Jerzy Kochański, Józef Kuczyniecki, Antoni Bigaj
1984	Przewodniczący: Edmund Ostrowicki Członkowie: Jan Budziak, Jan Jankowiak, Jan Nowicki, Antoni Bigaj, Adam Wrzesiński (1985: Tadeusz Woliński), Sławomir Spsychalski, Włodzimierz Paszkowski
1987	Przewodniczący: Edmund Ostrowicki Członkowie: Jan Budziak, Jan Jankowiak, Jan Nowicki, Antoni Bigaj, Sławomir Spsychalski, S. Lubiński, S. Rościszewski, Witold Nowicki
1990	Przewodniczący: Edmund Ostrowicki Członkowie: Jan Budziak, Jan Jankowiak, J. Czapczyk, Sławomir Spsychalski, Tadeusz Woliński, P. Gonczewicz
1996	Przewodniczący: Edmund Ostrowicki Członkowie: Jan Budziak, Jan Jankowiak, Andrzej Wilangowski, Janusz Nowastowski, Sławomir Spsychalski, Antoni Bigaj
1998	Przewodniczący: Edmund Ostrowicki Członkowie: Jan Budziak, Jan Jankowiak, Andrzej Wilangowski, Janusz Nowastowski, Sławomir Spsychalski, Antoni Bigaj, Leszek Smoliński, Tadeusz Woliński
2002-05	Przewodniczący: Edmund Ostrowicki Członkowie: Tadeusz Woliński, Sławomir Spsychalski, Jan Budziak, Paweł Gonczewicz, Arkadiusz Pieniążek, Antoni Bigaj, Kazimierz Rachlewicz (2004: kronikarz)
2006-09	Przewodniczący: Edmund Ostrowicki Członkowie: Tadeusz Woliński, Sławomir Spsychalski, Jan Budziak, Paweł Gonczewicz, Antoni Bigaj, Kazimierz Rachlewicz, Jerzy Kujawski
2010-14	Prezes: Edmund Ostrowicki Członkowie: Antoni Bigaj, Jerzy Boguszewski, Paweł Gonczewicz, Tadeusz Woliński, Sławomir Spsychalski, Kazimierz Rachlewicz, Jerzy Kujawski, Włodzimierz Manicki, Arkadiusz Pieniążek
2014-18	Prezes: Tadeusz Woliński Członkowie: Antoni Bigaj, Sławomir Spsychalski, Kazimierz Rachlewicz, Jan Jankowiak, Ignacy Skonieczny

Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy prowadzi kronikę od roku 1958 (rys. 4.5) oraz corocznie przygotowuje specyficzną kartę informacyjną (rys. 4.6). Dzięki temu pozostawia informację o działalności koła dla potomnych oraz na bieżąco informuje swoich członków o składzie zarządu oraz terminarzu planowanych zebrań.

Rys. 4.5. Pierwsza strona Kroniki Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy (rok założenia 1958) [3]

W dniu 20 grudnia **1978** roku odbyło się uroczyste zebranie członków Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy z okazji 20-lecia. Zebranie odbyło się w Domu Technika NOT (sala B) w Bydgoszczy przy ul. Rumińskiego 6 z udziałem członków i zaproszonych gości.

W dniu 25 marca **1983** roku w sali 202 w budynku NOT w Bydgoszczy odbyła się uroczystość Jubileuszu 25-lecia Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy (fot. 4.31). Przewodniczący Koła Zbigniew Nawrocki wygłosił referat okolicznościowy, w którym m.in. rozważał problem siły przetrwania koła, który zdaniem zarządu może być rozwiązany przez podnoszenie etyki zawodowej i kultury technicznej zawodu elektryka. Zwrócił uwagę na to, że z tego Koła odeszli członkowie, którzy utworzyli koła zakładowe, przy: Akademii Techniczno-Rolniczej (WSI), Zakładach Naprawczych Sprzętu Medycznego, Biurze Projektów Budownictwa Przemysłowego, Biurze Projektów Budownictwa Miejskiego „Miastoprojekt”, Biurze Projektów „Bibrokabel”, BPIE, Pracowni Zakładów Chemicznych i PRE „Elektromontaż”.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

TERMINARZ ZEBRAŃ KOŁA TERENOWEGO SEP w BYDGOSZCZY na rok 1981.				
ZEBRANIE OGÓLNE CZŁONKÓW	ZEBRANIE ZARZĄDU KOŁA			
DATA	DATA	GODZ	MIEJSCE	
29.01. 26.02. 09.04. 28.05. 17.09. 05.11.	15.01. 12.02. 26.03. 14.05. 25.06. 03.09. 22.10. 17.12.	18.00	DOM TECHNIKA NOT BYDGOSZCZ RUMIŃSKIEGO 6 SALA A	
ZARZĄD KOŁA TERENOWEGO SEP				
Lp	NAZWISKO	FUNKCJA	TELEF SŁUŻB	MIEJSCE ZAMIESZK.
1.	Zd. Nowrocki	przewodn	22-20-85 n.185	ul. Bulwary 10/35 (22-95-29)
2.	E. Ostronicki	v-ce przewodn	42-21-81	ul. Bacianowa 26/39 (22-78-66)
3.	J. Budziak	sekretarz	27-51-18	ul. Piosny Ludów 2/29
4.	W. Brzezinski	II sekretarz	21-14-81 n.34	ul. Kujawska 10/4 (316-50)
5.	T. Wolinski	skarbnik		ul. Piosny Ludów 7/11
6.	K. Brzyski	ref. prop	822-287	ul. Galszyńskiego 4/52 (301-68)
7.	E. Drzazdzynski	ref. odcz	616-61	ul. C. Skłodowskiej 50/166 (42-12-92)
8.	J. Kretek	ref. org	27-51-01	ul. Saperów 132 (22-62-43)
9.	J. Kochanski	ref. myc	822-262 n.28	ul. Kanapnickiej 5/11 Karonawa
10.	J. Kuczymiecki	kronikarz		ul. Al. LWP 22/6 (613-88)
11.	A. Bigaj	ref. org	27-52-59	ul. Brzozowa 21/54
KOMISJA REWIZYJNA				
1.	S. Mielcarek	przewodn	22-32-73 n.6	ul. Modrzewiowa 8/46 (41-28-91)
2.	M. Weiner	członek		ul. Ractownicka 9/58 (22-22-54)
3.	Z. Kosmatka	członek	49-22-91 n.31	ul. Czackiego 23/23

Rys. 4.6. Skan terminarza zebrań Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy na rok 1981 [3]

Fot. 4.31. Uroczystość Jubileuszowa 25-lecia Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy (25 marca 1983 r.) [3]

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Pewną nowością organizacyjną było wprowadzenie w roku 1997 zasady, która była kultywowana przez wiele kolejnych lat, że pierwsze posiedzenie Zarządu Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy będzie odbywało się w domu prezesa Edmunda Ostrowickiego (fot. 4.32).

Fot. 4.32. Posiedzenie Zarządu Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy w domu prezesa Edmunda Ostrowickiego (15 stycznia 1997 r.) [3]

Jubileusz 40-lecia koła Terenowego SEP w Bydgoszczy (27 marca **1998** roku) został opisany w Dzienniku Wieczornym (rys. 4.7).

Jubileusz pod prądem

- To nie był czas zmarnowany, lecz pełen zadowolenia i radości. Koła było podporą naszego szczęśliwego życia - powiedział Edmund Ostrowicki, podsumowując w piątek 40-lecie działalności bydgoskiego Koła Terenowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

W piątek budynek Domu Technika przy ul. Rumińskiego zapelniał się osobami związanymi zawodowo i emocjonalnie z... prądem elektrycznym. Przybyli świętować 40 rocznicę powstania nad Brdą Koła Terenowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Wszystkich powitał prezes Edmund Ostrowicki. Przypominał historię działalności Koła. Wyjaśnił, że o jego atrakcyjności świadczą sami członkowie.

- Wywodzą się przecież z różnych zakładów pracy i mają liczne zainteresowania. Każdy wnosi do naszej działalności coś nowego, niepowtarzalnego.

Prezes Ostrowicki podkreślił, że podczas zebrań Koła poruszano rozmaite, zawsze jednak interesujące tematy.

- Dyskutowaliśmy przykładowo o budowie przekładników, technice piekarniczej, radiestezji, powstawaniu pioruna. Pamiętam, że największe emocje wzbudzały tematy dotyczące techniki w medycynie.

Podczas piątkowego jubileuszu wspomniano także wspólne wyjazdy poza Bydgoszcz (np. z Sokolnikami do Tucholi) i spotkania wigilijne. Najbardziej aktywni członkowie SEP otrzymali upominki.

(ES)

Rys. 4.7. Fragment z Dziennika Wieczornego (27 marca 1998 r.) [3]

Kolejna uroczystość jubileuszowa 45-lecia Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy odbyła się 28 marca **2003** roku w sali 209 Domu Technika przy ul. Rumińskiego w Bydgoszczy (fot. 4.33). Prezes Oddziału Bydgoskiego SEP Tadeusz Domżański wy-

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

raził duże uznanie dla działalności Koła, jako jednego z nielicznych tak aktywnych z widoczną działalnością. Szczególnie wyróżniony został prezes Koła Edmund Ostrowski, który całą swoją energię i czas poświęca na organizację i dobrze przygotowane twórcze spotkania z członkami Zarządu Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy.

Fot. 4.33. Zdjęcie pamiątkowe na uroczystości Jubileuszu 45-lecia Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy (28 marca 2003 r.) [3]

Fot. 4.34. Zdjęcie pamiątkowe na uroczystości Jubileuszu 50-lecia Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy (28 marca 2008 r.) [3]

Uroczystość jubileuszowa 50-lecia Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy odbyła się 28 marca **2008** roku w restauracji w Domu Technika NOT przy ul. Rumińskiego 6 w Bydgoszczy (fot. 4.34). W spotkaniu uczestniczył i oficjalnie je otwierał najstarszy członek Koła, jego współzałożyciel Józef Kretek. Prezes Oddziału Bydgoskiego SEP Tadeusz Szczepański przedstawił historię działalności Koła z uwypukleniem ważniejszych wydarzeń jak odznaczenie Koła Srebrną Odznaką Honorową SEP, organizację pierwszych Bydgoskich Dni Elektryki, atrakcyjność corocznych spotkań wigilijnych, stabilność składu zarządu i ustalonymi rocznymi terminarzami zebrań. Złożył specjalne

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

gratulacje Prezesowi Koła Edmundowi Ostrowickiemu za wytrwałe, długie i owocne prowadzenie Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy, oceniane jako ewenement w skali kraju. Prezes Koła powiedział znamienne słowa, że „nie byłoby prestiżu Koła gdyby nie aktywność członków Koła, tych którzy byli i którzy są”.

Fot. 4.35. Prezes Oddziału Bydgoskiego SEP Tadeusz Szczepański wręcza wieloletniemu prezesowi Koła Terenowego Edmundowi Ostrowickiemu list gratulacyjny (Jubileusz 80-lecia Oddziału Bydgoskiego SEP, Opera Nova w Bydgoszczy, 9 czerwca 2008 r.) [3]

W dniu 9 czerwca 2008 roku w operze Nova w Bydgoszczy odbyły się uroczystości Jubileuszu 80-lecia Oddziału Bydgoskiego SEP. Z okazji 50-lecia Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy prezes Oddziału Bydgoskiego SEP Tadeusz Szczepański wręczył wieloletniemu prezesowi Koła Edmundowi Ostrowickiemu list gratulacyjny (fot. 4.35).

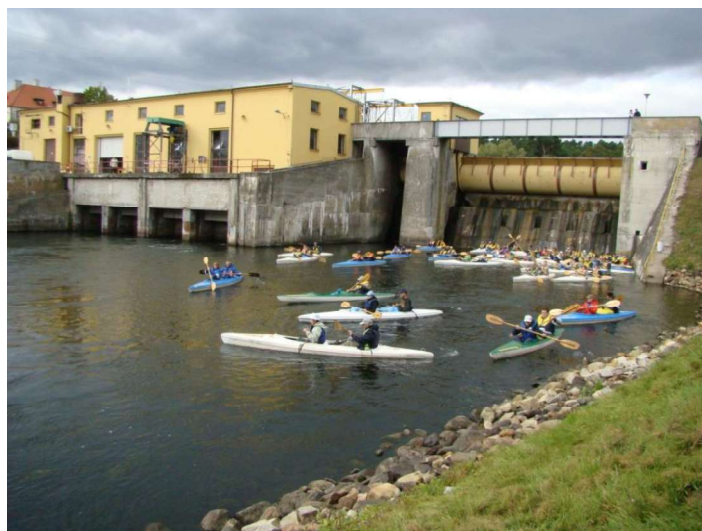
W dniu 12 grudnia **2013** roku w sali 110 budynku NOT w Bydgoszczy odbyło się Walne Zebranie Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy. Dla działalności Koła było to bardzo ważne wydarzenie, nie tylko z powodu wyboru nowego prezesa, ale z powodu zakończenia pełnienia tej funkcji przez wiele lat przez Edmunda Ostrowickiego (fot. 4.36). W dowód uznania i wdzięczności za lata pracy ustępującego prezesa, członkowie Koła nadali mu godność Honorowego Prezesa Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy. Niestety ten zasłużony dla Stowarzyszenia Elektryków Polskich członek nie nacieszył się długo tym honorem, zmarł 18 kwietnia 2014 roku.

Fot. 4.36. Ustępujący wieloletni prezes Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy Edmund Ostrowicki przekazuje funkcję nowowybranemu prezesowi Tadeuszowi Wolińskiemu (12 grudnia 2013 r.) [3]

4.3. Koło Zakładowe przy ENEA Operator OD Bydgoszcz

W kadencji 2006-10 Zarząd Koła SEP przy Enea Operator Oddział Dystrybucji Bydgoszcz tworzyli: Paweł Baliński – Prezes oraz członkowie: Andrzej Jędrzejczak, Stefan Waszak, Barbara Kałdan, Bogdan Zdrojewski, Barbara Kucharska oraz Edward Przybyszewski. W tym okresie Koło SEP przy ENEA Operator OD Bydgoszcz zorganizowało następujące wycieczki techniczne: w listopadzie 2007 r., zwiedzanie elektrowni szczytowo pompowej Żarnowiec; w marcu 2007 r., ZPUE Włoszczowa, producent między innymi rozdzielnic i rozłączników średniego i niskiego napięcia, we wrześniu 2009 r. wyjazd na targi ENERGETAB w Bielsku Białej, gdzie można było zapoznać się z nowościami z zakresu energetyki i elektrotechniki.

Fot. 4.37. Zbiórka uczestników spływu kajakowego na dolnej wodzie Elektrowni Wodnej Tryszczyn

Fot. 4.38. Zwiedzanie Elektrowni Wodnej Tryszczyn przy okazji spływu kajakowego

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Dużym wyzwaniem była organizacja spływów kajakowych dla członków Koła SEP przy ENEA Operator OD Bydgoszcz i pracowników wraz z rodzinami. Pierwszy spływ odbył się w roku 2008 na trasie Tryszczyń – Bydgoszcz (fot. 4.37 i 4.38) i zgromadził 120 osób, a w roku 2009 na trasie Elektrownia Wodna Koronowo – Elektrownia Wodna Smukała, zgromadził 205 osób. Ostatni spływ odbył się w roku 2010 na trasie Baza PTTK Janowo – Bydgoszcz Brdyujście, w którym wzięło udział ok. 150 osób.

W kadencji 2010-14 skład Zarządu Koła SEP przy Enea Operator OD Bydgoszcz był następujący: Paweł Baliński – Prezes oraz członkowie: Andrzej Jędrzejczak, Stefan Waszak, Barbara Kucharska i Edmund Hapka. W tym czasie koło liczyło 103 członków.

Fot. 4.39. Uczestnicy wycieczki do Londynu (2013)

W 2011 roku została zorganizowana wycieczka techniczna członków koła do stacji elektroenergetycznej Wierzbicino koło Słupska. W trakcie zwiedzania można było zapoznać się z zastosowanymi rozwiązaniami technicznymi gwarantującymi przesył energii elektrycznej między Szwecją a Polską. Ważnym zadaniem wymagającym dużego zaangażowania była organizacja wycieczki turystycznej do Londynu, która odbyła się w dniach od 28 kwietnia do 4 maja 2013 roku (fot. 4.39). Organizatorami wycieczki byli członkowie Koła SEP przy ENEA Operator OD Bydgoszcz, a była ona przeznaczona dla wszystkich członków Oddziału Bydgoskiego SEP i ich rodzin.

W kadencji 2014-18 Zarząd Koła SEP przy Enea Operator OD Bydgoszcz tworzą: Paweł Baliński – Prezes, Andrzej Jędrzejczak – Wiceprezes, Barbara Kucharska – Skarbnik oraz członkowie: Jack Kończal i Lucjan Ceglarek. W tym czasie koło liczy 99 członków.

W 2016 roku Andrzej Jędrzejczak, członek Koła SEP ENEA, podjął się zorganizowania wycieczki turystyczno-szkoleniowej do Irlandii. Był to wyjazd skierowany do wszystkich członków Oddziału Bydgoskiego SEP. Program wycieczki oprócz części typowo turystycznej przewidywał również część „zawodową”. Uczestnicy zapoznali się z sieciami elektroenergetycznymi rozdzielczymi eksploatowanymi w Irlandii. W wyjeździe wzięły udział 33 osoby, w tym 23 członków SEP.

Jednym z najważniejszych zadań, realizowanych przez członków Koła SEP przy ENEA Operator OD Bydgoszcz, była organizacja Konferencji „Łączniki”, która odbywała się w cyklu dwuletnim. Konferencja z cyklu Aparatura Łączeniowa „Łączniki” była miejscem spotkań tematycznych zapoczątkowanych w roku 2000 przez Tadeusza

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Domżałskiego. Od początku w organizację konferencji byli zaangażowani przede wszystkim członkowie Koła SEP przy ENEA Operator OD Bydgoszcz. Szczególny udział w organizacji konferencji na przestrzeni lat miały następujące osoby: Barbara Kucharska, Katarzyna Mikuła, Jerzy Szolc, Lech Spychalski, Wojciech Barzyk, Paweł Baliński, Robert Kitta oraz Grzegorz Geruzel. Konferencja była organizowana przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Bydgoski oraz Koło SEP przy ENEA Operator Sp. z o.o. Oddział Dystrybucji Bydgoszcz. Współorganizatorami byli: EP PUE „Energobud” Leszno Sp. z o.o., ABB Sp. z o.o., Siemens Sp. z o.o., ZPUE SA Włoszczowa, Elektrobudowa SA, Schneider Electric, Apator SA, ZWAE Lębork. Od strony naukowej konferencję wspierała Politechnika Łódzka (fot. 4.40).

Fot. 4.40. Przewodniczący Komitetu Programowego Konferencji Łączniki prof. dr hab. inż. Piotr Borkowski (z prawej) oraz przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Paweł Baliński (z lewej) (2014)

Fot. 4.41. Stoisko marketingowe na Konferencji Łączniki (2014)

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem, każdorazowo gromadziła około 100 uczestników, specjalistów z elektrowni, zakładów energetycznych i przemysłowych, przedstawicieli wyższych uczelni i instytutów. W ramach konferencji odbywał się panel użytkowników, w trakcie którego przedstawiciele spółek dystrybucyjnych

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

i przesyłowych, środowisk naukowych i ośrodków badawczo-rozwojowych mogli omawiać i wymieniać swoje uwagi i doświadczenia eksploatacyjne w zakresie łączników WN i SN. W ramach konferencji odbywała się również sesja marketingowa (fot. 4.41 i 4.42), w trakcie której wystawcy mieli możliwość zaprezentowania najnowszych rozwiązań z dziedziny łączników WN i SN oraz aparatury do ich diagnostyki i monitorowania.

Fot. 4.42. Stoisko marketingowe firmy ABB na Konferencji Łączniki (2014)

4.4. Koło Zakładowe przy Polskich Sieciach Elektroenergetycznych

Koło SEP przy Polskich Sieciach Elektroenergetycznych S.A. Oddział w Bydgoszczy historycznie powiązane jest z Kołem Zakładowym SEP przy Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego w Bydgoszczy. Pierwsze zebranie Koła SEP przy PSE oddział Bydgoszcz z udziałem kierownictwa firmy w nowej strukturze organizacyjnej odbyło się 23 marca 1994 roku, ale działalność jego można odnieść do początków odbudowy energetyki po zakończeniu drugiej wojny światowej.

Bezpośrednio po okresie intensywnej likwidacji zniszczeń materialnych w krajowej sieci elektroenergetycznej, spowodowanych działaniami wojennymi i okupacją, przystąpiono do generalnej reorganizacji krajowej energetyki zawodowej, dostosowując jej strukturę do przyjętych wówczas reguł scentralizowanego zarządzania.

Pełne ukształtowanie branży energetycznej na obszarze Polski nastąpiło dopiero po II-giej wojnie światowej. W ramach powstałego po 1945 roku Zjednoczenia Energetyki w całym kraju, na bazie lokalnych elektrowni miejskich i łączących je linii, powstały liczne Podokręgi Energetyczne, na północy był to: Bydgosko-Toruński, Warmińsko-Olsztyński i Nadmorski, które później przekształciły się w zakłady energetyczne. W dniu 25 listopada 1958 roku odpowiedzialny wtedy za energetykę Minister Górnictwa i Energetyki powołał na bazie wymienionych powyżej Podokręgów w Kraju sześć Zakładów Energetycznych Okręgu, a wśród nich Zakłady Energetyczne Okręgu Północnego (ZEOPn), jako przedsiębiorstwa państwowe.

W skład powołanego ZEOPn weszły wyodrębnione z podokręgów Zakłady Energetyczne Bydgoszcz, Toruń, Słupsk, Gdańsk i Olsztyn, a w późniejszym okresie Zakład

Energetyczny Koszalin i Elbląg, Elektrociepłownia Wybrzeże, Elektrociepłownia Bydgoszcz, elektrownie, zakłady wykonawcze i remontowe (bez osobowości prawnej). Do podstawowych zadań utworzonego w ten sposób przedsiębiorstwa wielozakładowego należał rozwój, rozbudowa i eksploatacja systemu elektroenergetycznego oraz zaopatrzenie w energię elektryczną na obszarze Kujaw, Pomorza Środkowego oraz części Warmii i Mazur. W marcu 1985 roku dokonano zmiany nazwy ZEOPn na Północny Okręg Energetyczny (PnOE).

W dniu 31 grudnia 1988 roku w wyniku reorganizacji krajowej energetyki zawodowej, Północny Okręg Energetyczny zakończył swoją działalność, a w ramach utworzonej wówczas Wspólnoty Energetyki i Węgla Brunatnego w Warszawie, na bazie zlikwidowanego PnOE utworzono Delegaturę Wspólnoty z siedzibą w Bydgoszczy. Całość majątku sieciowego po zlikwidowanym PnOE przekazano w dniu 1 stycznia 1989 roku do Zakładów Energetycznych, nadając im pełną samodzielność działania, każdemu w ramach jego dotychczasowego obszaru działania.

Dnia 28 września 1990 roku do prowadzenia sieci przesyłowej decyzją Sejmu RP powołano PSE S.A., której przekazano w dniu 30 czerwca 1993 roku polską sieć przesyłową od Zakładów Energetycznych (którym pozostawiono sieć 110 kV, SN i nn). Za prowadzenie szeroko rozumianej eksploatacji na północy Polski, od czasu przekazania majątku dotyczącego sieci przesyłowej, odpowiadał kolejno OESP Bydgoszcz, PSE-Północ z o.o. i PSE-Północ S.A. Kolejna reorganizacja nastąpiła 30 czerwca 2014 roku, gdy dokonano inkorporacji spółki prowadzącej eksploatację sieci przesyłowej do Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A w Konstancinie Jeziorna i powstał oddział PSE w Bydgoszczy. Z dniem 1 maja 2017 roku struktury oddziału zostały wchłonięte bezpośrednio do Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. w Konstancinie Jeziorna.

Niezależnie od kolejnych reorganizacji energetyki zawodowej jak i formy własnościowej, PSE Bydgoszcz zawsze zatrudniały tylko wysoko kwalifikowaną kadrę inżyniersko-techniczną i skupiały w regionie stosunkowo liczną i skonsolidowaną grupę zawodową. Różnorodność, złożoność problemów i wyzwań, jakie stawiały przed tymi ludźmi obowiązki zawodowe, wymagania rozwijającej się techniki jak również możliwości wymiany doświadczeń zarówno w skali krajowej jak i międzynarodowej, stwarzały korzystne warunki do stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych w wielu specjalnościach.

Znakomita większość tej kadry była i jest zrzeszona w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich przy ZEOPn i później PSE S.A., a pod względem liczebności i aktywności członków wymieniona grupa zawodowa była zawsze w czołówce kół zakładowych w Oddziale Bydgoskim Stowarzyszenia Elektryków Polskich, zajmując wielokrotnie wysokie lokaty we współuczestnictwie o najlepsze koło w ramach oddziału i całej organizacji SEP.

Członkowie Koła Zakładowego SEP przy PSE, zarówno w przeszłości jak i obecnie, działają aktywnie w różnych strukturach organizacyjnych SEP. Widocznym przejawem tej aktywności są między innymi kolejni prezesi Zarządu Oddziału SEP w Bydgoszczy tacy jak: Zdzisław Bitner, Zbigniew Fabierkiewicz, Stefan Kwiatkowski, Grzegorz Łuniewski, Edward Berger, Jerzy Ogonowski, Tadeusz Domżański oraz Tadeusz Szczepański. Wywodzą się oni z grona członków Koła Zakładowego SEP przy ZEOPn lub PSE.

Blisko pięćdziesięciu członków Koła Zakładowego SEP przy ZEOPn, a później PSE zostało w uznaniu swojej działalności organizacyjnej odznaczonych srebrnymi i złotymi honorowymi odznaczeniami SEP i NOT oraz okolicznościowymi medalami, między

innymi Medalem imienia profesora Alfonsa Hoffmanna. Złotą Odznaką Honorową SEP, jako członek zbiorowy, odznaczony został również Północny Okręg Energetyczny w Bydgoszczy. Wielu członków Koła Zakładowego SEP przy PSE aktywnie działało w ramach nadrzędnych struktur organizacyjnych Stowarzyszenia, współuczestnicząc przy organizacji i obsłudze konferencji i sympozjów naukowo-technicznych, w szkoleniach i kursach zawodowych, komisjach kwalifikacyjnych oraz działalności Izby Rzeczników SEP.

Liczebność Koła Zakładowego SEP przy Północnym Okręgu Energetycznym w Bydgoszczy w najlepszych latach wynosiła nawet 119 członków (1977 rok), a w końcowym okresie istnienia wynosiła 95 członków. W wyniku różnych zmian organizacyjnych liczba członków koła systematycznie zmniejszała się, do 45 członków w chwili powstania PSE S.A. w 1994 roku i wskutek dalszych zmian oraz odejść emerytalnych do 22 członków w roku 2005. Obecnie (2018) Koło Zakładowe SEP przy PSE liczy 17 członków, w tym 6 emerytów.

4.5. Koło Zakładowe przy Zakładach Chemicznych

W roku 2014 zlikwidowane zostały Zakłady Chemiczne „Zachem” S.A. w Bydgoszczy. Do zarządzania rozbudowaną infrastrukturą elektroenergetyczną na terenach dawnego zakładu i w jego okolicach utworzono nowy podmiot – firmę D-Energia Sp. z o.o. – jako operatora elektroenergetycznego systemu dystrybucyjnego. Pracownicy nowej firmy, w większości pochodzili z dawnego „Zachemu”, a członkowie Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy postanowili nie zmieniać w obecnej rzeczywistości nazwy koła i funkcjonują jako Koło Zakładowe SEP Zachem w Bydgoszczy.

Chcąc przedstawić historię Koła Zakładowego Stowarzyszenia Elektryków Polskich przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy, trzeba najpierw przybliżyć okoliczności, w jakich powstawało. W czasach okupacji (1939-45) była to DAG Dynamit-Aktien Gesellschaft Vormalis Alfred Nobel Fabrik Bromberg. Teren DAG-Fabrik Bromberg dzieliła biegnąca południkowo eksterytorialna linia kolejowa, tzw. kolej francuska: obszar wschodni DAG-II-Brahna lub Bauleitungen-II, obszar zachodni DAG-I-Kaltwasser lub Bauleitungen-I. Po roku 1945 DAG zmienił nazwę na Zjednoczone Zakłady Przemysłu Chemicznego ERG. Obszar wschodni DAG-II przyjął nazwę polską Wytwórnia Chemiczna nr 9 – produkcja materiałów kruszących wybuchowych (dziś Nitro-Chem S.A.). Obszar zachodni DAG-I przyjął nazwę polską Wytwórnia Chemiczna nr 11 – produkcja prochów strzelniczych (do połowy lat 50 XX wieku), później wykładziny podłogowe, tworzywa sztuczne, barwniki itp.

W latach 1946-48, w kompletnie zdewastowanym zakładzie, który wtedy nazywał się Wytwórnia Chemiczna nr 9 (w okresie istnienia fabryki, jej nazwa zmieniała się kilkakrotnie, dlatego dla przejrzystości w dalszej części tekstu najczęściej będzie używana nazwa Zachem), rozpoczęto stopniową odbudowę infrastruktury energetycznej. Zaczęto też tworzyć odpowiednie struktury organizacyjne. Powstał wydział energetyczny, składający się z trzech oddziałów. Jednym z nich był oddział elektryczny, którym kierował Ryszard Geonet, późniejszy kierownik zakładowej elektrociepłowni (pierwszym w latach 1957-62 był Robert Gliński). Ryszard Geonet stworzył zaplecze dla służb elektrycznych, nadzorował odbudowę układu zasilania zakładu oraz kompletował załogę. W uznaniu niewątpliwych zasług pioniera zakładowej energetyki, z inicjatywy Zarządu Koła Zakładowego SEP, w 1988 roku jedną z ulic Zachemu, ul. Długą prze-

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

mianowano na ulicę Ryszarda Geoneta, przy której znajduje się GPZ1 Zachem. Uroczystość odbyła się w obecności członków jego rodziny i kierownictwa firmy (fot. 4.43).

Fot. 4.43. Uroczystość nadania ulicy na terenie Zachemu imienia Ryszarda Geoneta, 1988 rok
(od lewej: w ciemnej kurtce Zdzisław Wójcik, w jasnej kurtce Tadeusz Letkiewicz)

Rys. 4.8. Strona tytułowa Kroniki Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy [9]

Część nielicznej wówczas kadry inżynierjno-technicznej była zrzeszona w istniejącym już w zakładzie Stowarzyszeniu Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego (SITPChem). Okoliczności utworzenia Koła Zakładowego SEP przy Zachemie nie są do końca znane. Według dokumentu z dnia 3 maja 1988 roku pierwszym prezesem był właśnie Ryszard Geonet (nie znana jest data powstania koła), następnymi prezesami byli: Jerzy Trojanowski (1958-60), Ignacy Lassota (1960-62), Robert Gliński (1962-63) i Zenon Ciechanowicz (1963-72). Inne informacje dotyczące pierwszych prezesów podaje, znaleziona w archiwum Oddziału Bydgoskiego SEP, kronika Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy (rys. 4.8) [9], obejmująca lata 1959-68. Kronikę pisał Czesław Manikowski, a w roku 1969, z okazji 50-lecia SEP, kronikę przekazano Oddziałowi Bydgoskiemu SEP. Co do prezesów w kolejnych kadencjach nie ma już

wątpliwości (tab. 4.3). W kilku kadencjach w kole powoływano komisje rewizyjne. Pracowali w nich: Roman Gajewski, Jerzy Goryniak, Henryk Kłodziński, Jerzy Łukomski, Franciszek Piotrowski, Ryszard Siemienowicz, Witold Wolski.

Zakład przechodził różnego rodzaju reorganizacje, ale zawsze jego podstawową produkcją były produkty i półprodukty chemiczne. Dopiero po roku 1956 zakład rozpoczął specjalizację w zakresie półproduktów do barwników, tworzyw sztucznych itp. W związku z tym budowano własną elektrociepłownię. Według kroniki [9], po uruchomieniu zakładowej elektrociepłowni w 1956 roku, wraz z napływem nowych pracowników, zaczęto rozważać możliwość zrzeszenia we własnym stowarzyszeniu inżynierów,

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

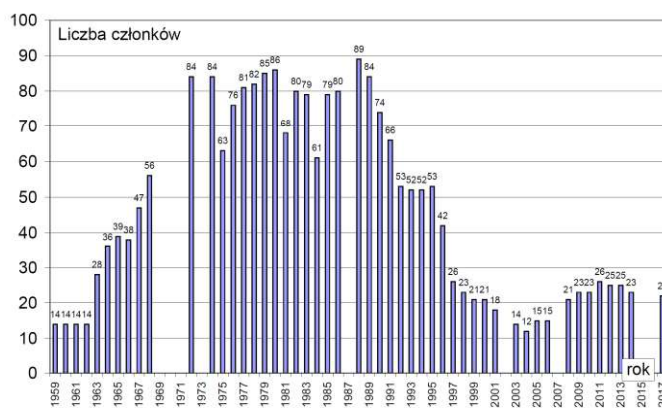
techników i mistrzów elektryków a także automatyków i teletechników. Tak dojrzała myśl utworzenia koła Stowarzyszenia Elektryków Polskich przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy. Zebranie organizacyjne odbyło się **1 kwietnia 1959 roku** w świetlicy zakładowej elektrociepłowni (od 1972 roku EC III Bydgoszcz). Wybrano pierwszy zarząd. Prezesem został Zdzisław Wójcik – główny energetyk Zakładów w latach 1954-74, sekretarzem – Stanisław Strzelecki, a skarbnikiem – Roman Grzegorz. Na koniec 1959 roku koło liczyło 14 członków. W okresie pierwszej dekady działalności Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy liczba członków wzrosła do 59 (rys. 4.9). Zebrania członków SEP często odbywały się w baraku drewnianym (pozostałość po DAG, niemiecki zakład z lat 1939-45), który mieścił się pomiędzy ul. Wojska Polskiego a ul. Chemiczną (po prawej stronie, teren zabudowań Leśniczówki Zachemu).

Tabela 4.3. Składy osobowe Zarządu Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy w kolejnych kadencjach

Lata kadencji	Skład osobowy Zarządu Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy
1.04.1959 - 17.02.1960	Prezes: Zdzisław Wójcik Sekretarz: Stanisław Strzelecki, Skarbnik: Roman Grzegorz
17.02.1960 - 24.02.1961	Prezes: Jerzy Trojanowski Sekretarz: Czesław Pietrakowski, Skarbnik: Stanisław Strzelecki
24.02.1961 - 23.03.1962	Prezes: Roman Grzegorz Sekretarz: Jerzy Onopiuk, Skarbnik: Konrad Krawczyk
23.03.1962 - 13.03.1963	Prezes: Roman Grzegorz Sekretarz: Ignacy Lassota, Skarbnik: Konrad Krawczyk
13.03.1963 - 18.12.1964	Prezes: Józef Stężewski Sekretarz: Jerzy Onopiuk, Skarbnik: Czesław Manikowski
18.12.1964 - 24.02.1968	Prezes: Zenon Ciechanowicz Sekretarz: Jerzy Onopiuk, Skarbnik: Czesław Manikowski Członek zarządu: Jerzy Goryniak
24.02.1968 - 1972	Prezes: Zenon Ciechanowicz Sekretarz: Czesław Manikowski, Skarbnik: Jerzy Goryniak Członkowie zarządu: Zenon Stefaniak, Mieczysław Wołos
1972 - 8.12.1977	Prezes: Henryk Kłodziński Sekretarz: Roman Gajewski, Skarbnik: Henryk Błaś
8.12.1977 - 27.10.1980	Prezes: Marian Burdzy Sekretarz: Bogdan Rydziński, Skarbnik: Henryk Błaś Członkowie zarządu: Janusz Górka, Henryk Kłodziński, Bogdan Święcicki
27.10.1980 - 14.12.1983	Prezes: Edmund Rybiński Sekretarz: Marian Burdzy, Skarbnik: Henryk Błaś Członkowie zarządu: Kazimierz Gatz, Jerzy Goryniak, Czesław Manikowski
14.12.1983 – 1985	Prezes: Witold Wolski Sekretarz: Jerzy Goryniak, Skarbnik: Henryk Błaś Członkowie zarządu: Józef Dagiel, Zygmunt Kopka, Marek Mieruszewski, Marian Struzik, Zdzisław Wójcik
1985 - 1989	Prezes: Walenty Sawościan Sekretarz: Jerzy Goryniak, Skarbnik: Henryk Błaś Członkowie zarządu: Gerard Grzegorowski, Zdzisław Malkiewicz, Marek Mieruszewski, Zygmunt Kopka, Zdzisław Wójcik

Tabela 4.3. Składy osobowe Zarządu Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy w kolejnych kadencjach (kontynuacja z poprzedniej strony)

1989 - 28.01.1994	Prezes: Walenty Sawościan Sekretarz: Andrzej Walczak, Skarbnik: Adam Wyroda Członkowie zarządu: Zdzisław Gromski, Jerzy Nowakowski
28.01.1994 - 19.02.1998	Prezes: Walenty Sawościan Sekretarz: Andrzej Walczak, Skarbnik: Adam Wyroda Członkowie zarządu: Zdzisław Gromski, Jerzy Nowakowski
19.02.1998 - 21.12.2001	Prezes: Walenty Sawościan Sekretarz: Andrzej Walczak, Skarbnik: Adam Wyroda Członkowie zarządu: Marian Burdzy, Andrzej Malak
21.12.2001 - 10.03.2006	Prezes: Andrzej Malak Sekretarz: Adam Wyroda, Skarbnik: Piotr Tajkowski Członek zarządu: Marian Burdzy
10.03.2006 - 14.01.2010	Prezes: Andrzej Malak Sekretarz: Wojciech Kędziora (do lipca 2007 r.), Adam Wyroda Skarbnik: Adam Wyroda (do lipca 2007 r.), Jerzy Nowakowski
14.01.2010 - 11.12.2013	Prezes: Andrzej Malak Sekretarz: Wojciech Kędziora (do lutego 2011 r.), Andrzej Lang Skarbnik: Jerzy Nowakowski
od 11.12.2013	Prezes: Andrzej Lang Sekretarz: Andrzej Sejud, Skarbnik: Jerzy Nowakowski

Rys. 4.9. Liczba członków Koła Zakładowego SEP Zachem w latach 1959-2017 [9]

Celem utworzenia Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych było zrzeszenie inżynierów, techników i przodujących mistrzów zatrudnionych nie tylko w Dziale Głównego Energetyka, ale także w innych komórkach organizacyjnych zakładu, którzy związani są specjalnościami elektrycznymi, m.in.: elektroenergetyka, automatyka i telekomunikacja. Istniała wówczas potrzeba działania wspólnie z innymi stowarzyszeniami naukowo-technicznymi w celu wprowadzania nowych urządzeń elektroenergetycznych w procesach produkcyjnych i zapewniających zasilanie energią elektryczną. Dlatego na terenie zakładu działały lub rozpoczęły działalność inne koła stowarzyszeń naukowo-technicznych jak: Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Polskich, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne itp.

W pierwszych latach istnienia koła, jego działalność ograniczała się do rozwiązywania bieżących problemów, związanych z odbudową infrastruktury energetycznej i zapewnieniu dostarczenia czynników energetycznych do uruchomianych instalacji produkcyjnych. Potrzebą chwili było też doskonalenie kadr, poczynając od robotników do średniego nadzoru i kierowników. Organizowano kursy dla kierowców elektrowózków, robotników wykwalifikowanych (np. nieelektrycy stawali się elektrykami), mistrzów w zawodzie (mimo braku odpowiedniego wykształcenia) oraz szkolenia w zakresie Bezpieczeństwa i Higieny Pracy dla elektryków (pracowników szeregowych).

Fot. 4.44. Uczestnicy wycieczki do Gdyni na tle ORP „Burza”, 1968 rok [9] (pierwszy od lewej Henryk Brzykcy, trzeci od lewej Bogumił Głazik, pierwsza z prawej Barbara Manikowska)

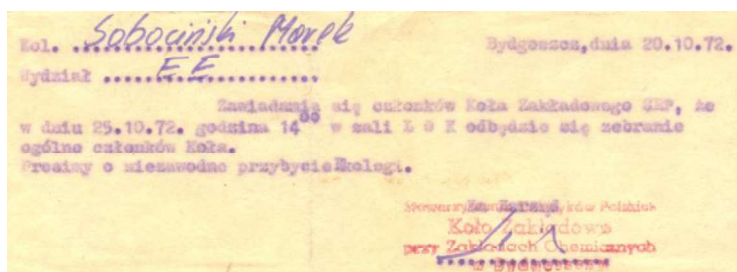
Fot. 4.45. Wycieczka do Torunia do Zakładów APATOR i TORAL, 24 kwietnia 1967 roku [9] (od lewej: Henryk Brzykcy, Czesław Manikowski)

Fot. 4.46. Członkowie Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy Ryszard Siemienowicz i Konrad Krawczyk na Targach Poznańskich, 10 czerwca 1964 roku [9]

Fot. 4.47. Czesław Manikowski na wycieczce nagrodowej do Zakopanego, Gubałówka, kwiecień 1966 roku [9]

Rys. 4.10. Zawiadomienie o zebraniu ogólnym członków Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy, październik 1972 roku (zbiory prywatne Marka Sobocińskiego)

Koło Zakładowe SEP Zachem regularnie organizowało zebrania ogólne, na które zapraszani byli jego członkowie (rys. 4.10). Począwszy od lat 60-tych kolejne zarządy koła organizowały wycieczki techniczne i techniczno-krajoznawcze nie tylko dla członków SEP, ale również dla sympatyków Koła Zakładowego SEP Zachem. Dzięki temu członkowie SEP mogli poznawać sposób funkcjonowania dużych zakładów, nawiązywać kontakty, które później przydawały się w codziennej pracy, podziwiać wreszcie piękno ziemi ojczystej (fot.: 4.44 i 4.45).

Do 1968 roku odbyło się 20 wycieczek, m.in.: na Targi Poznańskie (fot. 4.46). Członkowie Koła Zakładowego SEP uczestniczyli też w wycieczkach tzw. nagrodowych, na przykład w kwietniu członek Zarządu Koła Zakładowego SEP, Czesław Manikowski wziął udział w bezpłatnej wycieczce nagrodowej do Oświęcimia i Zakopanego za prace społeczne (fot. 4.47). Zwiedzono m.in.: Nową Hutę, Elanę Toruń, Celulozę Włocławek, Zakłady Petrochemiczne Płock, Apator Toruń (fot. 4.45), Polfę w Jeleniej Górze. W kolejnych latach wyjazdów było mniej. Wymienić jednak trzeba niektóre: elektrownia Dolna Odra, Bełchatów (fot. 4.48), Gródek i Żur, Zakłady Azotowe we Włocławku, Targi Poznańskie, Bydgoska Fabryka Kabli, Telfa, Explozeum.

W roku 1971 odbyła się wycieczka do Elektrowni Wodnej we Włocławku. W drodze powrotnej członkowie Koła Zakładowego SEP sfotografowali się przy fontannie w Ciechocinku (fot. 4.49). Na zdjęciu widoczni są: Stanisław Teresiński, Gerard Grzegorowski, Ryszard Geonet, Stanisław Kucharzyk, Wiktor Panasik, Kazimierz Borkow-

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

ski, Zenon Ciechanowicz, Wanda Strzelecka, Marek Sobociński, Zdzisław Gromski, Zdzisław Wójcik, Edward Śliwiński, Tadeusz Letkiewicz, Bogumił Głazik, Ryszard Borowski, Ryszard Majewski, Edmund Rybiński i Henryk Kłodziński.

Fot. 4.48. Członkowie Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy w Bełchatowie (zbiory prywatne Mariana Burdzego, fot. Edmund Rybiński)
(od lewej: Andrzej Malak, Wojciech Kędziora, Adam Wyroda, Zdzisław Gromski, Marian Burdzy, Zdzisław Skrzypczak)

Fot. 4.49. Członkowie Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy podczas wycieczki do Elektrowni Wodnej we Włocławku, Ciechocinek „Fontanna”, rok 1971
(zbiory prywatne Marka Sobocińskiego)

Stałym punktem programu zebrań ogólnych członków koła były odczyty na tematy zawodowe, filmy instruktażowe i bhp oraz sprawozdania uczestników wycieczek, seminariów i konferencji naukowo-technicznych.

Koło regularnie organizowało spotkania z przedstawicielami firm prezentujących swoje produkty z dziedziny elektryki i automatyki, na które byli zapraszani pracownicy z eksploatacji, biur projektowych i zewnętrznych firm wykonawczych. Członkowie koła brali też udział w szkoleniach organizowanych przez te firmy.

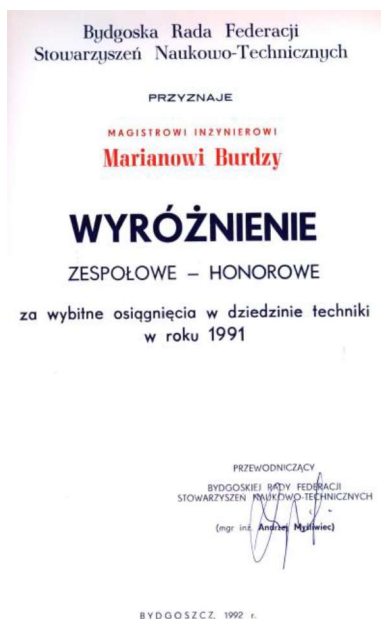
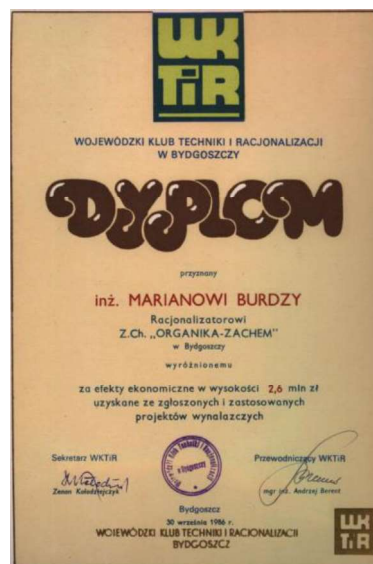
Koło Zakładowe SEP współpracowało z innymi, działającymi w Zachemie stowarzyszeniami naukowo-technicznymi (SIMP, SITPChem), Klubem Techniki i Racjonalizacji (KTiR) i Polskim Towarzystwem Ekonomicznym (PTE). Utworzono Zakładowy Komitet Porozumiewawczy SNT NOT oraz sekcję elektryczną w KTiR. Zaowocowało to razem organizowanymi spotkaniami i wyjazdami. Wspólnie opiniowano projekty przedsięwzięć przygotowywanych przez kierownictwo przedsiębiorstwa, które – doceniając rolę SEP – sprawiło, że Zachem przez wiele lat był członkiem wspierającym stowarzyszenia. Zarząd Główny SEP, z okazji 60-lecia Zachemu, odznaczył to przedsiębiorstwo Medalem im. prof. Mieczysława Pożaryskiego.

Na szczególną uwagę zasługuje uczestniczenie członków Koła Zakładowego SEP w ruchu wynalazczym. Przyjęte do realizacji projekty przyniosły wielomilionowe efekty. Część z nich dotyczyła poprawy bezpieczeństwa pracy. Najaktywniejszym racjonalizatorem był Marek Sobociński (rys. 4.12), obecnie członek Koła Seniorów. W 1979 roku jego nazwisko wpisano do honorowej księgi wynalazców w Ministerstwie Przemysłu Chemicznego. Duże osiągnięcia mieli także: Marian Burdzy, Zdzisław Gromski (obecnie członek Koła Seniorów), Gerard Grzegorowski, Andrzej Malak, Czesław Manikowski (jeden z jego projektów został wyróżniony w ogólnopolskim konkursie dotyczącym poprawy warunków pracy), Walenty Sawościan, Stanisław Teresiński. SEP mocno propagował ruch wynalazczy: przygotował wystawę osiągnięć racjonalizatorów z wydziałów elektrycznych, organizował giełdy wynalazcze, informacje na ten temat umieszczano w prasie zakładowej i w gablotach przy warsztatach elektrycznych. Wydział sieci elektroenergetycznych zwyciężał bądź zajmował czołowe lokaty we współzawodnictwie o tytuł wydziału przodującego w ruchu wynalazczym.

Członkowie Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy brali udział w różnych konkursach na szczeblu wojewódzkim i krajowym, zdobywając nagrody i wyróżnienia:

- Ignacy Lassota wraz z zespołem otrzymał nagrodę II stopnia za wybitne osiągnięcia w dziedzinie techniki w 1971 roku, przyznaną przez Oddział Wojewódzki NOT w Bydgoszczy;
- Ignacy Lassota wraz z zespołem otrzymał wyróżnienie za wybitne osiągnięcia w dziedzinie techniki w 1985 roku, przyznane przez Radę Wojewódzką NOT w Bydgoszczy;
- w wojewódzkim konkursie oszczędności paliw i energii w 1985 roku nagrodę II stopnia otrzymał zespół w składzie: Marian Burdzy, Ignacy Lassota, Walenty Sawościan (rys. 4.11);
- Marian Burdzy w 1986 roku otrzymał dyplom przyznany przez Wojewódzki Klub Techniki i Racjonalizacji za osiągnięte efekty ekonomiczne (rys. 4.11);
- Ignacy Lassota wraz z zespołem otrzymał wyróżnienie w wojewódzkim konkursie oszczędności paliw i energii w 1989 roku;
- Ignacy Lassota otrzymał dyplom, przyznany przez wojewódzki sąd konkursowy krajowego konkursu oszczędności paliw i energii, za poprawę sprawności technicznej urządzeń i instalacji cieplnych oraz za popularyzację i propagandę idei oszczędzania paliw i energii;

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Rys. 4.11. Dyplomy za osiągnięcia w zakresie racjonalizacji
(zbiory prywatne Mariana Burdzego)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Rys. 4.12. Informacja o nadaniu przez SEP Markowi Sobocińskiemu pierwszego stopnia specjalizacji zawodowej techników oraz dyplom i przykładowe świadectwa za osiągnięcia w zakresie racjonalizacji (zbiory prywatne Marka Sobocińskiego)

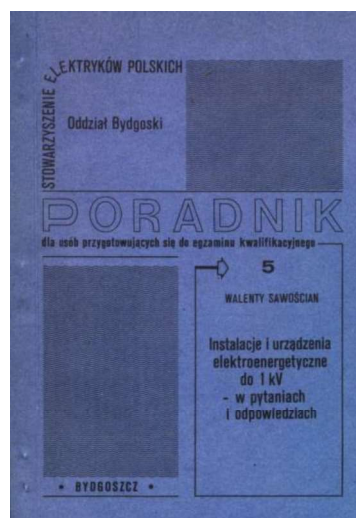
90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

- Bydgoska Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych wyróżniła za wybitne osiągnięcia w dziedzinie techniki w roku 1991 zespół w składzie: Lech Błaszkiwicz, Marian Burdzy, Andrzej Geppart, Janusz Górka, Andrzej Malak, Walenty Sawościan (rys. 4.11);
- w 1994 roku, w ogólnokrajowym konkursie na najefektywniejsze osiągnięcia w dziedzinie ochrony powietrza atmosferycznego, gospodarki odpadami przemysłowymi oraz wykorzystania paliw i energii, nagrodę zespołową III stopnia otrzymali: Marian Burdzy, Janusz Górka, Andrzej Malak, Walenty Sawościan (rys. 4.11).

W roku 1984 Oddział Bydgoski SEP wydał poradnik dla osób przygotowujących się do egzaminu kwalifikacyjnego, składający się z 8 zeszytów. Autorem 144-stronicowego zeszytu nr 5 pt. „Instalacje i urządzenia elektroenergetyczne do 1 kV – w pytaniach i odpowiedziach” (rys. 4.13) był Walenty Sawościan, a członkiem zespołu redakcyjnego był Ignacy Lassota.

Członkowie Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy byli autorami publikacji w czasopiśmie branżowych i zakładowych:

- A. Malak, J. Górka, *Osiągnięcia i zamierzenia w zakresie zużycia energii*. Przemysł Chemiczny, 1993 r., nr 9;
- J. Dębowski, A. Malak, *Elektronizacja napędów w pompowniach wody Zakładów Chemicznych Organika-Zachem w Bydgoszczy*. Gospodarka Paliwami i Energią, 1994 r., nr 7;
- M. Burdzy, *Przykład zagrożenia porażeniowego i pożarowego w gospodarstwie rolnym*. Wiadomości Elektrotechniczne, 1997 r., nr 7;
- A. Malak, *Utylizacja ciepła technologicznego*. Zachemowskie Eko-Forum, 1999 r., nr 18.

Rys. 4.13. Okładka poradnika opracowanego przez Walentego Sawościana, 1984 rok

W gazecie zakładowej Głos Zachemu regularnie były umieszczane artykuły dotyczące działalności koła. Tematem artykułów było również racjonalne gospodarowanie czynnikami energetycznymi, remonty i inwestycje w zakresie sieci i urządzeń elektroenergetycznych (Marian Burdzy, Jerzy Łukomski, Andrzej Malak, Czesław Manikowski, Walenty Sawościan).

W gazecie zakładowej Głos Zachemu (nr 8/149, 16-30 kwietnia 1985 roku) odbyła się dyskusja redakcyjna pt.: „Zacząć od ula”. Jerzy Nowogrodzki reprezentował redakcję i na początku postawił następujące pytania. Czy istniejące w Zachemie stowarzyszenia naukowo-techniczne spełniają pokładane w nich nadzieje? Czy tematyka prac tych organizacji bliska jest potrzebom przedsiębiorstwa? Czy wyników tych działań ktokolwiek oczekuje? Czy stowarzyszenia stanowią pomoc dla administracji w rozwiązywaniu problemów trudnych – szczególnie w sferze technicznej?

W dyskusji reprezentantami SEP byli: Jerzy Goryniak, Marek Mieruszewski, Marian Struzik i Zdzisław Wójcik (fot. 4.50-4.53). W dyskusji zaznaczano, że w latach

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

poprzednich było wiele inspiratorskiej działalności stowarzyszeń, ale w ostatnim czasie tego brakuje. Rada pracownicza daje do opracowania przez stowarzyszenie jakiś temat, nawet ciekawy, ale Rada nie obejmuje wszystkiego. To właśnie powinno zostać wychwycone przez stowarzyszenia. Akcentowano jednak zbyt małą aktywność stowarzyszeń, stwierdzono, że właściwie działają głównie zarządy i nie bardzo wiadomo jak tę aktywność wyzwolić. Prezentowano działania SEP w zakresie oszczędzania energii elektrycznej. Zdzisław Wójcik i Marek Mieruszewski przeprowadzili analizę i opracowali dokumentację pomiaru zużycia pary. Poszły za tym konkretne działania administracji. Zaczęto instalować liczniki pomiarowe tam, gdzie ich dotąd nie było, a powinny być. Dotąd nie było wiadomo właściwie, który z wydziałów zakładu jest głównym „pożeraczem” pary. A więc nie można było podejmować jakichś adresowanych interwencji. Zostały zainstalowane 4 punkty energetyczne, a 9 dalszych będzie zamontowanych w najbliższej przyszłości. Pozwoli to na rozliczenie się z dostarczycielami pary, jak i na działania wewnątrz przedsiębiorstwa, by to zużycie zracjonalizować. Jednak, niestety pojawiło się stwierdzenie Marka Mieruszewskiego, że „w całej tej akcji za bardzo roli SEP nie widać” i pewien optymistyczny akcent wyrażony przez Zdzisława Wójcika, że „rzeczywiście został do wykonania tej pracy zainspirowany przez SEP, ale wykonał ją właściwie w ramach obowiązków służbowych”.

Fot. 4.50-4.53. Reprezentanci Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy w dyskusji redakcyjnej w Głosie Zachemu nr 8/149 (16-30 kwietnia 1985 rok: Jerzy Goryniak, Marek Mieruszewski, Marian Struzik i Zdzisław Wójcik)

Członkowie Koła Zakładowego SEP pracowali w komisjach kwalifikacyjnych ds. stwierdzania kwalifikacji na stanowiskach pracy, związanych z dozorem i eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci energetycznych (działających przy SITPChem). Komisjom przewodniczyli kolejno: Zdzisław Wójcik, Ignacy Lassota, Janusz Górka, Walenty Sawościan, Andrzej Malak (od 2003 roku do chwili obecnej, tj. 2018 rok). Sekretarzami byli Ryszard Kiewisz i Adam Wyroda (od 1998 roku do chwili obecnej). Członkami byli: Marian Burdzy, Wiesław Chudzyński, Zdzisław Gromski. Obecnie do komisji należą: Leszek Kasprowicz, Andrzej Lang, Jerzy Nowakowski, Tomasz Romański.

We wrześniu 1978 roku Koło Zakładowe SEP zorganizowało konferencję techniczną „Instalacje elektryczne w przemyśle chemicznym”. Nazwa „konferencja” była trochę na wyrost, jednakże uczestniczyło w niej 98 osób z różnych zakładów i biur projektowych z terenu Bydgoszczy. Jeden z referatów wygłosił dr inż. Ryszard Borowski z Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy, w którym przedstawił perspektywy rozwoju energoelektroniki oraz tyrystorowych układów napędowych. Wydaje się, że efektem tego wystąpienia był wzrost zainteresowania wykorzystaniem energoelektroniki przez służby elektryczne w Zachemie. Po kilku latach, przy współpracy z Politechniką Warszawską, uruchomiono układ „soft-start” w napędzie wyciarki o ciężkim

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

rozruchu, a w kolejnych – układy regulacji obrotów napędów pomp z silnikami 6 kV o mocach 400 kW, 630 kW i 800 kW.

23 kwietnia 1984 roku Oddział Bydgoski SEP zorganizował w Zachemie spotkanie z głównymi energetykami zakładów przemysłowych z terenu miasta i województwa bydgoskiego, w którym uczestniczyło 48 głównych energetyków. Przy jego organizacji pomagali członkowie Koła Zakładowego SEP, a w 2009 roku współorganizowali spotkanie głównych energetyków Grupy Chemicznej CIECH. W lutym 2015 roku w siedzibie Spółki D-Energia odbyło się spotkanie członków Koła Zakładowego SEP z Zarządem Oddziału Bydgoskiego SEP, po którym nastąpiło VIII posiedzenie Zarządu.

Koło Zakładowe SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy uczestniczyło we współzawodnictwie kół zakładowych, zajmując kilkakrotnie czołowe lokaty, jednak nigdy nie udało się mu zwyciężyć.

Fot. 4.54. Spotkanie członków Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy na stolówce, rok 1992 (zbiory prywatne Marka Sobocińskiego)

Osoby: I rząd od lewej (siedzą): Marian Burdzy, Bogumił Glazik, Czesław Matusiewicz, Henryk Kłodziński, Zdzisław Wójcik (Główny Energetyk w latach 1954-74); II rząd od lewej (stoją): Andrzej Gruszka, Jerzy Goryniak, Edmund Rybiński, Walenty Sawościan (Główny Energetyk w latach 2001-2003), Ignacy Lassota (Główny Energetyk w latach 1974-85), Marek Sobociński, Adam Wyroda, Henryk Błaś, Zygmunt Kopka, Norbert Klein, Bogdan Iwanowski, Gerard Grzegorowski.

Od 1963 roku uroczystości obchodzono Dzień Energetyka. Na okolicznościowe akademie zapraszano przedstawicieli zaprzyjaźnionych stowarzyszeń naukowo-technicznych i organizacji społeczno-politycznych (takie to były czasy) oraz kierownictwo Zakładów. Z tej okazji, wyróżniającym się pracowników, wręczano dyplomy uznania, nagrody książkowe i odznaczenia resortowe. Dzień kończył się jeszcze bardziej uroczystą kolacją (fot. 4.54). Odbywały się również spotkania świąteczno-noworoczne.

Członkowie Koła Zakładowego SEP działali również we władzach Oddziału Bydgoskiego SEP. Edmund Rybiński przez dwie kadencje (w latach 2006-14) był wiceprezesem Zarządu Oddziału. Członkami zarządu byli: Florian Budzyński, Ignacy Lassota, Andrzej Malak (rys. 4.14), Zdzisław Wójcik, Edmund Rybiński (od 1994 roku do chwili obecnej), Józef Stężewski i Jerzy Trojanowski. Ignacy Lassota był członkiem komisji rewizyjnej, a Andrzej Lang jest obecnie (kadencja 2014-18) jej przewodniczącym.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Zenon Ciechanowicz, Ignacy Lassota, Józef Stężewski i Zdzisław Wójcik działali w zarządzie sekcji energetyki przemysłowej. Ignacy Lassota był też członkiem sądu koleżeńskiego. Mieczysław Wołos był przewodniczącym komisji nagród, a Edward Śliwiński jej członkiem. Remigiusz Politowicz w latach 2006-07 prowadził Izbę Rzecznawców. Sławomir Wieczorek jest członkiem oddziałowej rady nadzorczej ds. komisji kwalifikacyjnych. Edmund Rybiński w latach 2002-10 był członkiem Central-

nej Komisji Szkolnictwa Elektrycznego SEP. Był również członkiem, a także przewodniczącym komisji szkoleniowej przy Oddziale Bydgoskim SEP. Jest też obecnie (2018 rok), już drugą kadencję, członkiem Zarządu Bydgoskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT. Ignacy Lassota i Zdzisław Wójcik brali udział w obradach Walnego Zjazdu Delegatów SEP w Bielsku-Białej w 1966 roku, a Edmund Rybiński w Opolu, Łodzi, Szczecinie i Warszawie.

Tak wyglądała, przedstawiona w skrócie, historia Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy. Jak już wspomniano na początku, dzisiaj nie istnieją już Zakłady Chemiczne Zachem, z którymi koło było ściśle związane. Po starej zakładowej elektrociepłowni nie ma śladu (została zlikwidowana w 2017 roku).

Bydgoszcz, 11.12.2013 r.

Koło dr inż. Andrzej Malak

LIST GRATULACYJNY

W imieniu Zarządu Stowarzyszenia Elektryków Polskich Oddziału Bydgoskiego składam Panu serdeczne podziękowania za godne pochwały wypełnianie obowiązków funkcji Prezesa Koła „ZACHEM” SEP i Członka władz Stowarzyszenia.

Pana praca społeczna przyniosła dużo satysfakcji członkom Stowarzyszenia i dała efekty w realizacji zadań statutowych.

Życzę Panu wszelkiej pomyślności w działalności zawodowej, zdrowia i wiele dobrych dni w życiu.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich
Oddział Bydgoski
PREZES

dr inż. Tadeusz Szczepaniński

Rys. 4.14. List gratulacyjny dla Andrzeja Malaka, rok 2013 (zbiory prywatne Andrzeja Malaka)

Fot. 4.55. Spotkanie członków Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy, rok 2009 (zbiory prywatne Mariana Burdzego, od lewej: Andrzej Malak, Edmund Rybiński, Ignacy Lassota, Zdzisław Skrzypczak, Andrzej Lang, Leszek Kasprowicz)

Fot. 4.56. Spotkanie członków Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy, rok 2013 (zbiory prywatne Mariana Burdzego)
(od lewej: Marian Burdzy, Jacek Balcer, Tomasz Romański, Andrzej Lang, Edmund Rybiński, Sławomir Wieczorek, Andrzej Sejut, Grzegorz Rojewski, Adam Wyroda, Andrzej Malak, Henryk Kłodziński)

Elektroenergetyką byłego Zachemu zarządza nowy właściciel Spółka D-Energia. Nazwę ulicy Ryszarda Geoneta zmieniono na Ernsta Petersona. Nie ma też zachemowskich kół SIMP, SITPChem i PTE. Koło zakładowe SEP Zachem (przy takiej nazwie pozostało) ciągle istnieje i nadal działa. W tej chwili liczy 22 członków: 16 pracowników byłego Zachemu, w tym 7 emerytów, 4 zatrudnionych w Spółce D-Energia i 5 obecnie zatrudnionych w innych firmach oraz 6 członków spoza Zachemu.

Teraz podstawowym zadaniem koła jest integracja środowiska elektryków, związanych nie tylko z Zachemem, zarówno czynnych zawodowo jak i niepracujących. Starsi członkowie dzielą się z młodszymi doświadczeniem i przypominają, jak dawniej bywało, młodszy prezentują nowe rozwiązania, pokazują, jak modernizuje się „pozachemowska” elektroenergetyka. Służą temu okazyjne spotkania w mniejszym lub większym gronie, nieliczne wycieczki oraz regularnie organizowane spotkania świąteczno-noworoczne w restauracji „Ogniem i Mieczem” (fot. 4.55 i 4.56).

Członkowie Koła Zakładowego SEP Zachem mają nadzieję, że za 10 lat, na 100-lecie Oddziału Bydgoskiego SEP, Koło napisze historii tej ciąg dalszy.

4.6. Koło Uczelniane Pracowników przy UTP

Koło SEP przy Wyższej Szkole Inżynierskiej (WSI) w Bydgoszczy zostało utworzone w połowie lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku. Najstarszym, dostępnym dokumentem dotyczącym działalności koła, jest lista jego członków wraz z potwierdzeniem opłacenia składek członkowskich. Najwcześniejsze adnotacje pochodzą z IV kwartału roku 1966.

Wśród pierwszych członków Koła Uczelnianego SEP przy WSI znajdujemy nazwiska: Tadeusza Wysockiego, Ryszarda Ksyckiego, Józefa Błaskowskiego, Wojciecha Mellera, Lecha Tamowskiego, Andrzeja Węglarza, Józefa Stankiewicza oraz Feliksa Ratajskiego.

W kolejnych latach (1967 i 1968) umieszczone zostały na liście członków Koła kolejne nazwiska: Andrzeja Kamińskiego, Franciszka Kozickiego, Zdzisława Drzycim-

skiego oraz Tadeusza Prackiego. Można przypuszczać, że to z ich grona wywodziły się osoby pełniące kierownicze funkcje w Kole Uczelnianym SEP w pierwszych latach jego istnienia. Informacje dotyczące składów osobowych Zarządu Koła Uczelnianego w kolejnych latach jego istnienia, pochodzące ze zgromadzonych dokumentów, zostaną zaprezentowane w dalszej części podrozdziału.

Nazwa koła ulegała zmianie wraz ze zmianami nazwy uczelni i tak od roku 1974 brzmiała ona „Koło SEP przy ATR” (nazwa uczelni – Akademia Techniczno-Rolnicza) a od roku 2006 „Koło SEP przy UTP” (nazwa uczelni – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy). W dalszej części opracowania będzie używana nazwa Koło Uczelniane SEP.

W roku 2004 zostało utworzone Koło Studenckie SEP i od tej pory istnieją w Oddziale Bydgoskim SEP dwa koła związane ze społecznością akademicką Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego. Do roku 2004 Koło Uczelniane SEP integrowało zarówno pracowników uczelni jak i studentów.

Fakt działalności Koła Uczelnianego w środowisku akademickim w istotny sposób zaciążył na kierunkach prowadzonej działalności. Szereg przedsięwzięć podejmowanych przez zarząd i członków Koła Uczelnianego SEP miało często charakter inicjatyw firmowanych wspólnie przez stowarzyszenie (SEP) i uczelnię (obecnie UTP). To, że członkami Koła Uczelnianego byli przez lata również studenci, którzy po cztero lub pięcioletnim okresie studiów w Bydgoszczy zasilali kadry techniczne licznych zakładów pracy zlokalizowanych nie tylko w Bydgoszczy a także w wielu innych miastach Polski powodowało, że skład osobowy Koła w ciągu wielu lat jego istnienia, podlegał ciągłej, najczęściej dynamicznej zmianie.

Na działalności Koła zaważył również fakt, że specyfika funkcjonowania uczelni wyższej, polega między innymi na wymianie międzynarodowej kadry naukowej a także studentów. Powodowało to w przeszłości, że wielu byłych członków Koła Uczelnianego SEP funkcjonuje obecnie, z sukcesami, poza granicami Polski i przynależy do bratnich organizacji branżowych (np. IEEE).

Pierwsze dostępne dokumenty, zawierające informacje o składzie osobowym Zarządu Koła przy WSI pochodzą z roku 1973. W tabeli 4.4 zestawiono odtworzony (niestety czasem niekompletnie) wykaz składów osobowych Zarządów Koła Uczelnianego w kolejnych kadencjach.

Z powodów, o których pisano już powyżej, działalność członków Koła Uczelnianego skupia się głównie na organizacji konferencji i sesji naukowo-technicznych, na prowadzeniu działalności odczytowej i prelekcyjnej, na organizacji spotkań z członkami kół SEP istniejących przy zakładach przemysłowych, na opiniowaniu prac konkursowych oraz na innych działaniach o podobnym charakterze. Ważny fragment działalności Koła stanowiło np. organizowanie wycieczek technicznych do zakładów przemysłowych oraz do ciekawych obiektów systemu elektroenergetycznego. Te ostatnie przedsięwzięcia mają ścisły związek z działalnością edukacyjną, wykonywaną zawodowo przez członków Koła.

Przykładowo w latach 1977-80 zorganizowano, wspólnie z Kołem Naukowym Elektryków przy Instytucie Telekomunikacji i Elektrotechniki ATR, wycieczki do następujących zakładów przemysłowych: WIEFAMEL w Poznaniu, INDUKTA w Bielsko-Białej, APENA w Bielsko-Białej, POLON w Bydgoszczy i Elektrowni Szczycowopompojej w Żydowie. W wycieczkach wzięło udział łącznie 138 pracowników i studentów ITiE ATR.

Tabela 4.4. Składy osobowe Zarządu Koła Uczelnianego Pracowników przy Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy w kolejnych kadencjach

Lata kadencji	Skład osobowy Zarządu Koła Uczelnianego Pracowników przy Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy
1973	Przewodniczący: Franciszek Kozicki Członkowie: Tadeusz Wysocki (wiceprzewodniczący), Zdzisław Drzycimski (skarbnik), Grzegorz Śliżewski (zastępca skarbnika), Marek Linka (sekretarz), Zdzisław Paczkowski (przewodniczący Sekcji Wycieczkowej), Ireneusz Rogowski (przewodniczący Sekcji Odczytowej)
1977-82	Przewodniczący: Jacek Gieras Członkowie: Janusz Kugler (wiceprzewodniczący), Piotr Paul (sekretarz), Zdzisław Drzycimski (skarbnik), Andrzej Nowiński (członek zarządu ds. studenckich), Janusz Hebenstreit (członek zarządu Sekcja Wycieczkowa), Andrzej Kubiak (członek zarządu ds. Informacji i Propagandy), Andrzej Kruszka, Jerzy Majewski, Eugeniusz Szneidrowski
1982-83	Przewodniczący: Eugeniusz Szneidrowski Członkowie: Ryszard Choraś (wiceprzewodniczący), Ryszard Lebioda (skarbnik)
1984-86	Przewodniczący: Andrzej Borys Członkowie: Maciej Hippner (wiceprzewodniczący), Ryszard Lebioda (skarbnik), Krzysztof Chmara
1986-88	Przewodniczący: Krzysztof Chmara Członkowie: Maciej Hippner (wiceprzewodniczący), Zbigniew Kaczmarek (sekretarz), Andrzej Jurkiewicz (skarbnik)
1988-90	Przewodniczący: Krzysztof Chmara Członkowie: Andrzej Borys (wiceprzewodniczący), Maciej Hippner (wiceprzewodniczący), Andrzej Jurkiewicz (skarbnik)
1990-94	Prezes: Stefan Stróżecki Członkowie: Jan Mućko (sekretarz), Włodzimierz Bieliński (skarbnik), Krzysztof Chmara, Zdzisław Drzycimski Komisja Rewizyjna: Paweł Granowski (przewodniczący), Stanisław Chojnacki (sekretarz), Józef Krauze
1994-97	Prezes: Stefan Stróżecki Członkowie: Jan Mućko (sekretarz), Włodzimierz Bieliński (skarbnik)
1998-2006	Prezes: Stefan Stróżecki Członkowie: Jan Mućko (sekretarz), Włodzimierz Bieliński (skarbnik)
2006-14	Prezes: Włodzimierz Bieliński Członek: Jan Mućko (sekretarz)
2014-18	Prezes: Włodzimierz Bieliński Członek: Jan Mućko (sekretarz)

Działalność tego typu kontynuowana była w następnych latach. Kolejne wycieczki umożliwiały pracownikom uczelni i studentom zapoznanie się z produkcją oraz z układami zasilania energią elektryczną, np.: Fabryki Kabli, Zakładów Sodowych, Kombi-natu Celulozowo-Papierniczego a także Elektrowni Bełchatów i stacji elektroenerge-tycznej 220/110/15 kV. Ostatnie wycieczki techniczne z udziałem pracowników i stu-dentów z Koła Studenckiego SEP odbyły się w roku 2017.

Inny obszar działalności Koła związany jest z organizowaniem konferencji, szkoleń i odczytów tematycznych. Kilka przykładów konferencji organizowanych z udziałem członków Koła Uczelnianego podano poniżej.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

W dniach 13-15 września 1979 roku zorganizowano Międzynarodową Konferencję Naukową na temat „Maszyny elektryczne specjalne”. W konferencji uczestniczyło 130 osób, w tym 10 osób z zagranicy, wygłoszono 25 referatów, kilkanaście komunikatów, wydano obszerne materiały konferencyjne, 5 referatów opublikowano w Przeglądzie Elektrotechnicznym nr 5/79, a sprawozdanie z konferencji w Wiadomościach Elektrotechnicznych nr 13/80 (str. 360-362).

Zorganizowano dwie sesje naukowe na temat „Przetworniki elektromechaniczne w automatyce i teletelektronice”: maj 1978 r., 8 referatów, 55 uczestników, wydano materiały sesji; grudzień 1979 r., 10 referatów, 32 uczestników, wydano materiały sesji.

Wygłoszono ok. 30 referatów naukowo-technicznych z zakresu elektrotechniki przemysłowej, elektroniki oraz telekomunikacji, w tym 5 referatów zostało wygłoszonych przez naukowców z innych ośrodków oraz 2 referaty przez przedstawiciela Instytutu Elektrotechniki Czechosłowackiej Akademii Nauk w Pradze.

W kolejnych latach członkowie Koła współorganizowali i czynnie wspierali liczne konferencje wymienione w podrozdziale 5.2.

Dobrym zwyczajem było wygłaszanie referatów w trakcie niektórych zebrań członków Koła np. z okazji jakiś obchodów rocznicowych np. Międzynarodowego Dnia Telekomunikacji. Przykłady kilku takich wystąpień:

- W dniu 8 czerwca 1982 r. dr inż. Eugeniusz Polaszek z ATR wygłosił referat pt.: „Wpływ jonizacji powietrza na organizm ludzki”.
- W dniu 18 listopada 1987 r. Antoni Szarapka z Północnego Okręgu Energetycznego wygłosił referat pt.: „Problemy rozwoju energetyki do 2000 roku”.
- W dniu 3 grudnia 1992 r. mgr inż. Andrzej Szebla z firmy ABAK Computers Warszawa wygłosił prelekcję nt.: „Systemy dyspozytorskie dla przemysłu i energetyki – nowoczesne metody akwizycji i prezentacji danych”
- W dniu 18 kwietnia 1994 r. odbyła się prezentacja sprzętu i programów komputerowych: Firma National Instruments zaprezentowała programy komputerowe LabWindow i LabVIEW a także karty pomiarowe DAQ oraz system do pomiarów przemysłowych SCXI; Firma OrCad zaprezentowała program EDA dla elektroników.

W kolejnych latach członkowie koła wygłaszali referaty na konferencjach: Inelektra, Kontaktronika, Instalelektra, których współorganizatorem był Oddział Bydgoski SEP.

W ostatnich czterech latach członkowie Koła Uczelnianego SEP wygłaszali referaty na Seminarium Kujawsko-Pomorskim nt. Instalacji elektrycznych i automatyki budynkowej.

Członkowie Koła Uczelnianego pełnią liczne dodatkowe funkcje w Stowarzyszeniu. Przykładowo, Sławomir Cieślak sprawuje funkcję Prezesa Oddziału Bydgoskiego SEP oraz pełni funkcje doradcze przy Zarządzie Głównym. Włodzimierz Bieliński jest członkiem Oddziałowej Komisji Egzaminacyjnej oraz członkiem Zarządu Oddziału od 7 kadencji. Pełnił także funkcje członka Rady Ośrodka Rzeczoznawców oraz członka Centralnej Komisji ds. Szkolnictwa Wyższego i Średniego.

Więcej informacji o aktywności stowarzyszeniowej członków Koła Uczelnianego można znaleźć w biogramach zamieszczonych w 6 rozdziale tego opracowania.

Członkowie Koła Uczelnianego SEP od lat angażują się w organizację konkursów „Na Najlepszą Pracę Dyplomową” (inżynierską lub magisterską). Zasiadają także często w komisji konkursowej. Wyniki kilku przykładowych konkursów:

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

- W roku akademickim 1981-82 Jury Konkursu na najlepszą pracę dyplomową, w składzie:
Przewodniczący – dr inż. Zdzisław Drzycimski, mgr inż. Tadeusz Wysocki, dr inż. Ryszard Choraś,
na posiedzeniu w dniu 10 listopada 1982 r. przyznało następujące nagrody:
 - I nagroda, za pracę dyplomową pt.: „Cyfrowa przystawka całkująca”, wykonaną przez Piotra Iwańskiego, pod kierunkiem mgr. inż. Józefa Zalewskiego;
 - II nagroda, za pracę dyplomową pt.: „Projekt, wykonanie i badanie układu regulacji automatycznej do utrzymania stałej szczeliny powietrznej w systemach lewitacji elektromagnetycznej”, wykonaną przez Waldemara Bednarza i Wojciecha Piniarskiego.
- W roku akademickim 1982-83 Jury Konkursu na najlepszą pracę dyplomową, w składzie:
Przewodniczący – dr inż. Zdzisław Drzycimski (prodziekan Instytutu Telekomunikacji i Elektrotechniki ATR), dr inż. Eugeniusz Szneidrowski (przewodniczący Koła Uczelnianego SEP), mgr inż. Tadeusz Wysocki (przedstawiciel Oddziału Bydgoskiego SEP), Tadeusz Iwański (ekspert),
na posiedzeniu w dniu 15 listopada 1983 r. przyznało następujące nagrody:
 - I nagroda, za pracę dyplomową pt.: „Przetwornik A/C wykorzystujący wielokrotne całkowanie, wykonanej przez Aleksandrę Konieczną i Krystynę Nowińską, pod kierunkiem mgr. inż. Józefa Zalewskiego;
 - II nagroda, za pracę dyplomową pt.: „Analiza pracy generatora indukcyjnego pracującego na sieć autonomiczną”, pod kierunkiem dr. inż. Zdzisława Gientkowskiego;
- W roku akademickim 1988-89 Jury Konkursu na najlepszą pracę dyplomową, w składzie:
Przewodniczący – doc. dr hab. inż. Włodzimierz Jabłoński (prodziekan Wydziału Telekomunikacji i Elektrotechniki ATR), dr inż. Krzysztof Chmara (prezes Koła Uczelnianego SEP), mgr inż. Tadeusz Wysocki (wiceprezes Oddziału Bydgoskiego SEP),
na posiedzeniu w dniu 12 grudnia 1989 r. przyznało następujące nagrody:
 - I nagroda, za pracę dyplomową pt.: „Symulacja pola komutacyjnego o strukturze czas-przestrzeń-czas na przykładzie centrali elektronicznej U-10”, wykonanej przez Ireneusza Olszewskiego, pod kierunkiem doc. dr. hab. inż. Antoniego Zabłudowskiego;
 - II nagroda, za pracę dyplomową pt.: „Układ umożliwiający współpracę kamery telewizyjnej z komputerem klasy IBM XT/AT”, wykonanej przez Sławomira Bujnowskiego i Bogumiła Przybyła, pod kierunkiem dr. inż. Tadeusza Leszczyńskiego;
 - III nagroda, za pracę dyplomową pt.: „Układ cyfrowej rejestracji zapowiedzi słownych do centrali U-10”, wykonanej przez Grzegorza Siudę, pod kierunkiem doc. dr. hab. inż. Antoniego Zabłudowskiego.

Organizowane były spotkania członków Koła Uczelnianego z członkami innych kół. Były one połączone z zwiedzaniem Instytutu Telekomunikacji i Elektrotechniki ATR. Dotyczyły one spotkań z członkami Kół SEP przy Bydgoskiej Fabryce Kabli „Stomilu”, „Zachemie” oraz Kole Terenowym SEP w Bydgoszczy, zrzeszającym nauczycieli szkół ponadpodstawowych.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

W lutym 2011 r. Koło Uczelniane gościło członków Koła Seniorów. Na fot. 4.57-4.60 przedstawiono migawki z tego bardzo sympatycznego spotkania.

Fot. 4.57. Wizyta członków Koła Seniorów w Laboratorium Kompatybilności Elektromagnetycznej na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy (4 lutego 2011 r.)

Fot. 4.58. Grupa członków Koła Seniorów w Laboratorium Kompatybilności Elektromagnetycznej na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy (4 lutego 2011 r.)

Z inspiracji doc. Mieczysławy Prażewskiej zorganizowany został cykl seminariów naukowych dla przemysłu (odbyły się 4). Referaty wygłosili: doc. Mieczysława Prażewska, dr Eugeniusz Szneidrowski, dr Zbigniew Lechoto i mgr Zenon Błażejczak.

Z inicjatywy zarządu Koła dr Antoni Zabłudowski został przewodniczącym Sekcji Elektroniki przy Oddziale Bydgoskim SEP.

W roku 1983 Koło Uczelniane przy ATR w Bydgoszczy zrzeszało 43 członków, w tym 39 inżynierów i 4 techników. Zorganizowano 6 odczytów dla ok. 150 słuchaczy.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Fot. 4.59. Grupa członków Koła Seniorów w Sali Rady Wydziału Telekomunikacji i Elektrotechniki na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy (4 lutego 2011 r.)

Fot. 4.60. Dziekan Wydziału Telekomunikacji i Elektrotechniki prof. Antoni Zabłudowski w rozmowie z Prezesem Koła Seniorów Zbigniewem Balińskim na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy (4 lutego 2011 r.)

Tematy odczytów: Ocena strat gospodarczych spowodowanych zawodnością zasilania energią elektryczną zakładów przemysłowych (Włodzimierz Bieliński, 24 lutego 1983 r.), Projektowanie i wykonanie instalacji z zastosowaniem sprzętu podwieszonego (Zenon Błażejczak, 23 marca 1983 r.), Zabezpieczenie nadmiarowo-prądowe AMPTECTOR wyłącznika niskiego napięcia typu DS (Eugeniusz Szneidrowski, 28 kwietnia 1983 r.), Zabezpieczenie maszyny napędzanej silnikiem elektrycznym od postępującej awarii (Zbigniew Lechoto, 28 kwietnia 1983 r.), Rola normalizacji w uzyskaniu wymaganego poziomu jakości urządzeń elektrycznych (Mieczysława Prażewska, 26 maja 1983 r.) oraz Sposoby pracy punktu zerowego w przemysłowych sieciach średnich napięć (Jan Wiśniewski, 30 czerwca 1983 r.).

Z przyczyn, o których wspomniano na początku tego podrozdziału liczba członków Koła zmieniała się w kolejnych latach bardzo dynamicznie, szczególnie w okresie, gdy wśród członków byli studenci. W pewnych okresach przekraczała ona 100 osób a w innych wynosiła kilkanaście lub około dwudziestu.

Fot. 4.61. Spotkanie konsultacyjne w trakcie opracowywania założeń programowych nowego kierunku kształcenia energetyka (UTP, 30 listopada 2010 r.)

W roku 2010 członkowie Koła Uczelnianego, w wyniku kontaktów z lokalnym przemysłem, podchwycili inicjatywę utworzenia nowego kierunku kształcenia energetyka, na Wydziale Telekomunikacji, Informatyki i Elektrotechniki UTP. W celu opracowania treści programowych, odpowiadających zapotrzebowaniom przemysłu, zaprosili do współpracy kolegów z innych Kół. Na kilku spotkaniach (fot. 4.61-4.62) wypracowane zostały główne kierunki programowe. Przedsięwzięcie zakończyło się powodzeniem, programy zostały pozytywnie zaopiniowane i zaakceptowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Kierunek cieszy się zainteresowaniem kandydatów na studia. Pierwsi absolwenci kierunku energetyka podjęli pracę w firmach z naszego regionu.

Można uznać to przedsięwzięcie jako wzorcowy przykład współpracy nauki i przemysłu.

Fot. 4.62. Zapoznanie uczestników spotkań konsultacyjnych z posiadaną bazą aparaturową i laboratoryjną (UTP, 30 listopada 2010 r.)

4.7. Studenckie Koło Naukowe przy UTP

W dniu 13 lipca 2004 zarejestrowano Koło Studenckie przy Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy (obecnie Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy). Wniosek o założenie koła do ówczesnego Prezesa Oddziału Bydgoskiego Tadeusza Domżałskiego złożył pierwszy prezes koła Marcin Gąbka. Członkami koła zostało 12 studentów z kierunków: Elektrotechnika, Elektronika i Telekomunikacja, Fizyka Techniczna, Mechanika i Budowa Maszyn, a także pracownik naukowo-dydaktyczny z Instytutu Elektrotechniki mgr inż. Sebastian Zakrzewski, który został opiekunem koła. Część studentów była wcześniej aktywnymi członkami Koła SEP przy Zespole Szkół nr 12 w Bydgoszczy. Miesiąc przed zarejestrowaniem, 16 czerwca 2004 roku odbyło się zebranie założycielskie, w którym oprócz studentów i opiekuna koła uczestniczyła Zofia Miśzewska, ówczesna wiceprezes Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP. Członkami założycielami koła są: Karol Bieliński, Piotr Cholewczyński, Bartosz Firyn, Marcin Gąbka, Wojciech Jaworski, Stanisław Kempa, Krzysztof Krempeć, Maciej Dągiel, Błażej Pawlak, Łukasz Wachowiak, Artur Wróblewski, Rafał Wyrwiński, Sebastian Zakrzewski. Podczas zebrania przeprowadzono wybory zarządu koła. W skład zarządu koła weszli: Marcin Gąbka – prezes, Krzysztof Krempeć – wiceprezes, Łukasz Wachowiak – sekretarz, Karol Bieliński – skarbnik.

Członkowie koła byli aktywni zarówno na poziomie lokalnym, jak i ogólnopolskim. W dniu 2 października 2006 roku odbyła się Ogólnopolska Narada Studenckich Kół SEP w Szczecinie, w której aktywny udział brali dwaj delegaci koła: Marek Kulikowski i Paweł Rambowicz (fot. 4.63). Spotkanie poprowadzili: przyjaciel młodzieży Piotr Szymczak, wówczas przewodniczący Centralnej Komisji Młodzieży i Studentów SEP oraz prezes Akademickiego Koła SEP Szczecin Tomasz Pieńkowski. Głównym celem spotkania było reaktywowanie Ogólnopolskiej Studenckiej Rady Koordynacyjnej SEP, mającej na celu szeroko rozumianą pomoc młodej społeczności elektryków zrzeszonej w kołach przy uczelniach i szkołach.

Fot. 4.63. Delegacja SKN SEP przy ATR w Bydgoszczy podczas Ogólnopolskiej Narady Studenckich Kół SEP w Szczecinie (2006), od lewej: Marek Kulikowski i Paweł Rambowicz

Reaktywowanie rady pod nazwą Studencka Rada Koordynacyjna SEP (SRK SEP) zakończyło się sukcesem, a sama rada działa nieprzerwanie do dziś, realizując cele wyznaczone na tym spotkaniu. Zarówno wtedy, jak i obecnie członkowie koła aktywnie uczestniczą w spotkaniach SRK SEP. Zazwyczaj na spotkania SRK SEP udaje się prezes koła oraz osoba przez niego wyznaczona, jednakże często spotkania rady łączone są z wydarzeniami organizowanymi przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich dla młodzieży, wówczas prezes zabiega o wysłanie większej delegacji (fot. 4.64).

Fot. 4.64. Delegacja SKN SEP przy UTP w Bydgoszczy podczas XVIII Konferencji Okrągłego Stołu „BIG DATA for BIG Impact” (Warszawa, Sala Kolumnowa Sejmu RP, 22 maja 2017 r., osoby od lewej: Łukasz Mazur, Aleksandra Zglinicka, Magdalena Ziarnicka i Michał Czyż)

W 2008 roku ukonstytuowała się Rada Koordynacyjna Centralnej Komisji Młodzieży i Studentów ds. Współdziałania ze Szkołami Średnimi. Przewodniczącym Rady został członek koła Sebastian Zakrzewski. Rada ta opracowała raport o stanie szkolnic-

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

twą średniego w technikach, który wraz z propozycją konsultacji programów nauczania, metod naboru i egzaminów zawodowych bezskutecznie próbowano przekazać ówczesnemu Ministrowi Edukacji.

Ważnym aspektem działalności koła od momentu założenia było wspieranie organizacji Olimpiady Elektrycznej i Elektronicznej „Euroelektra”. Spośród wielu angażujących się w organizację olimpiady członków koła na szczególne wyróżnienie zasługują: Sebastian Zakrzewski i Jakub Dalecki, którzy byli w składzie Komitetu Głównego Olimpiady w latach 2006-13.

Najważniejszym punktem nadającym rytm życiu koła jest coroczne uczestnictwo w Ogólnopolskich Dniach Młodego Elektryka (ODME). ODME jest imprezą cykliczną, odbywającą się regularnie od 1997 roku, jednak pierwsza delegacja SKN SEP przy ATR została wysłana w roku 2006. W ramach ODME organizowana jest Liga Elektryków. Jest to rywalizacja obejmująca sprawdzenie wiedzy teoretycznej, umiejętności praktycznych, a także sprawności fizycznej delegatów z poszczególnych kół. Studenckie Koło Naukowe SEP przy UTP w Bydgoszczy wielokrotnie odnosiło sukcesy w tej rywalizacji. W latach 2006-17 studenci z Bydgoszczy zajmowali: raz I miejsce, raz II i dwa razy III miejsce (fot. 4.65). Ponadto, w 2007 roku, podczas ODME w Szczecinie firma ABB uhonorowała dyplomem ówczesnego prezesa koła Jakuba Daleckiego oraz Łukasza Kiliszka za zajęcie II miejsca w konkursie na najszybszy montaż rozdzielnic firmy ABB (rys. 4.15).

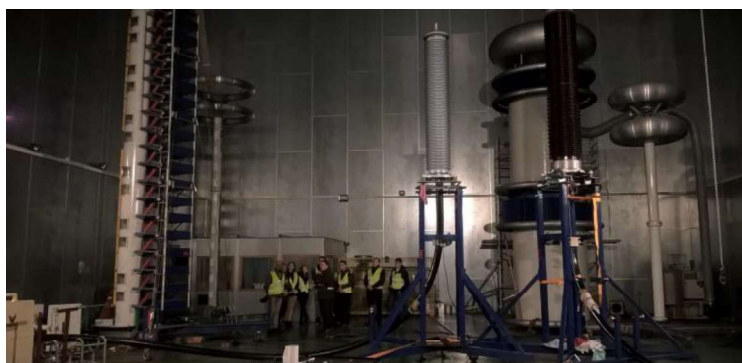

Rys. 4.15. Dyplom dla Jakuba Daleckiego za II miejsce w konkursie organizowanym przez ABB podczas IX ODME w Szczecinie (2007)

Fot. 4.65. Puchar za zdobycie III miejsca w Lidze Elektryków podczas XIX ODME w Białymstoku (2017)

Stałym elementem działalności koła jest organizacja lub uczestniczenie w wycieczkach do lokalnych zakładów przemysłowych i miejsc związanych z elektryką w Polsce. Wśród odbytych przez studentów wycieczek można wymienić miejsca takie jak Telefonika Kable (fot. 4.66), PESA, Elektrociepłownia ECII, Apator, Zakład Termicznego Przetwarzania Odpadów w Bydgoszczy, Narodowe Centrum Badań Jądrowych, Bełchatów, Philips Lighting w Pile, Elektrownia Wodna na Wyspie Młyńskiej czy Muzeum Radiotechniki.

Fot. 4.66. Wycieczka SKN SEP przy UTP w laboratorium wysokich napięć w Telefonika Kable

Studenckie Koło Naukowe SEP przy UTP nieraz udzielało się w wydarzeniach organizowanych przez miasto Bydgoszcz. Najlepszym tego przykładem jest udział w Bajkowej Bydgoszczy na Wyspie Młyńskiej, gdzie studenci wsparli UTP w organizowaniu atrakcji dla dzieci, jednak nie brakuje też przykładów udziału w wydarzeniach z branży elektrycznej, takich jak Bydgoskie Dni Energii (fot. 4.67).

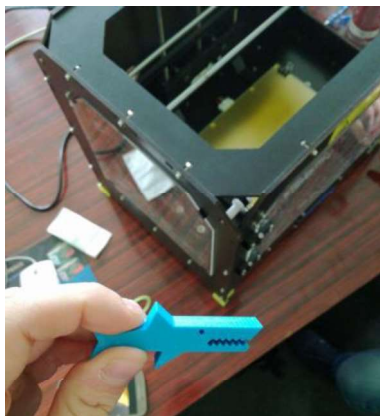

Fot. 4.67. Członkowie SKN podczas II Bydgoskich Dni Energii
(w niebieskich koszulkach Łukasz Makarewicz oraz Bogusława Składanowska)

Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy wielokrotnie dawał możliwość wykazania się studentom oraz umożliwiał rozwój i działalność koła. Osoby chętne miały możliwość wzięcia udziału w termomodernizacji uczelni oraz w modernizowaniu instalacji monitorującej czynniki energetyczne w budynku uczelnianym. Dzięki współpracy z firmą SONEŁ udało się na terenie uczelni przeprowadzić szkolenie z miernictwa, zaś dzięki pomocy Oddziału Bydgoskiego SEP, co roku organizowany jest kurs i egzamin na uprawnienia eksploatacyjne do 1 kV. W ramach spotkań SKN SEP przy UTP, na terenie uczelni organizowano także prelekcje, które były wygłaszane zarówno przez członków koła jak i przez zaproszonych gości. Tematyka poruszanych zagadnień była bardzo szeroka, od tematów związanych z kogeneracją, przez sterowniki LOGO, aż po historię elektryki. Ponadto uczelnia zapewnia pomieszczenie do wyłącznego użytku przez członków koła, gdzie organizowane są spotkania i prowadzone są prace nad projektami. Członkowie SKN SEP przy UTP w Bydgoszczy posiadają własne stanowisko, które prezentowane jest podczas corocznych Drzwi Otwartych UTP (fot. 4.68).

Fot. 4.68. Członkowie SKN SEP podczas Drzwi Otwartych UTP
(od lewej w niebieskich koszulkach: Robert Andrzejewski, Patryk Michalski, Michał Zbielski oraz Patryk Kulawiak)

Fot. 4.69. Drukarka 3D wraz z pierwszym udanym wydrukiem

Koło ciągle się rozwija, kolejni członkowie przynoszą na spotkania nowe pomysły, które chcieliby rozwijać. Wśród wielu ciekawych pomysłów oraz możliwości, jakie daje SKN SEP przy UTP studentom na uwagę zasługuje zakup i udostępnienie dla członków koła drukarki 3D (fot. 4.69). Drukarka ta ma na celu umożliwienie studentom drukowania z tworzyw sztucznych elementów wykorzystywanych do prac inżynierskich i prototypów, a także wytwarzania gadżetów służących do promocji koła. Samo drukowanie modeli często zwraca uwagę, budzi zainteresowanie i przyciąga osoby do stanowiska koła. W planach jest także przeprowadzenie szkolenia z zakresu projektowania w 3D.

4.8. Koło przy Zespole Szkół nr 12

Koło SEP przy Zespole Szkół Nr 12 w Bydgoszczy, zostało założone 1 marca 1996 roku. Prezesami w kolejnych kadencjach byli: Zofia Miszewska, nauczycielka (1996-2006); Jakub Dalecki, uczeń (2006-07) oraz Mariusz Zaorski, nauczyciel (od 2007). Do koła należą nauczyciele, uczniowie ostatniej klasy technikum oraz sympatycy szkoły. W 2017 roku w kole było 24 członków.

W szkole przy dużym zaangażowaniu członków Koła SEP organizowane są i przeprowadzane zawody okręgowe od pierwszej edycji Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej „Euroelektra” (od 1998 roku). Dzięki staraniom prezesa Koła SEP Mariusza Zaorskiego Zespół Szkół nr 12 otrzymuje na organizację Olimpiady dotację z Urzędu Miasta Bydgoszczy – Bydgoski Grant Oświatowy. Nauczyciele Technikum, w tym członkowie Koła SEP przygotowują uczniów do udziału w Olimpiadzie. Uczniowie Technikum Elektryczno-Energetycznego Zespołu Szkół Nr 12 w Bydgoszczy uzyskali tytuły laureata i finalisty Olimpiady. Laureatami Olimpiady zostali: Ryszard Remus w 1999 roku – III miejsce i 2000 roku – V miejsce; Marcin Gąbka w 2001 roku – I miejsce; Karol Bieliński w 2003 roku – I miejsce; Jakub Dalecki w 2003 roku – III miejsce, 2004 – IV miejsce, 2005 roku – II miejsce (pierwszego nie przyznano). Tytuł finalisty otrzymał: Mikołaj Dalecki w 2015 roku – V miejsce. Prezes Koła SEP Mariusz Zaorski jest członkiem Komitetu Głównego Olimpiady.

Członkowie Koła SEP przy ZS nr 12 uczestniczą również w wielu innych konkursach, m.in. z cyklu Poczta Wielkich Elektryków: „Życie oraz działalność zawodowa i społeczna prof. Alfonsa Hoffmanna” (2015), „Życie i dokonania zawodowe inż. Ste-

fana Ciszewskiego” (2016), „Historia Zakładów Radiowo-Telewizyjnych ELTRA w Bydgoszczy” (2017).

W latach 1998-2006 ze składek członkowskich były kupowane książki techniczne gromadzone w bibliotecze Koła SEP. Zbiory biblioteczek, z której korzystali wszyscy uczniowie Technikum stanowiły uzupełnienie działu technicznego księgozbioru biblioteki szkolnej.

Koło organizuje dla swoich członków prezentacje firm branży elektrycznej, energetycznej i elektronicznej (ELDA – ELTRA Elektrotechnika S.A.; SONEL; Legrand; ETI Polam z Pułtuską). W miarę możliwości na prezentacje zapraszani są również uczniowie nieprzetrzebieni w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich.

Organizowane są również seminaria i wykłady, m.in.: „Odnawialne źródła energii”, 3 czerwca 2005 roku, wykładowca mgr inż. Marian Dutkiewicz, dyrektor Ośrodka Rzecznictwa przy Oddziale Bydgoskim SEP; „Odnawialne źródła energii”, 15 kwietnia 2005 roku, wykładowca inż. Piotr Molenda z firmy MEWAT w Bydgoszczy; „Monitorowanie mocy i energii zużywanej przez odbiorców”, 23 stycznia 2003 roku, wykładowca dr inż. Włodzimierz Bieliński; „Oddziaływanie przekształtników energoelektronicznych na sieć zasilającą – problemy kompatybilności”, 20 kwietnia 2002 roku, wykładowca dr inż. Jan Mućko z Instytutu Elektrotechniki Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy; „Historia Stowarzyszenia Elektryków Polskich”, spotkanie z sekretarzem Oddziału Bydgoskiego SEP, 9 stycznia 2002 roku; „Nowoczesne przekształtniki energoelektroniczne z wysokonapięciowymi tranzystorami mocy”, 23 stycznia 1998 roku, wykładowca dr inż. Jan Mućko z Instytutu Elektrotechniki Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy; „Nowoczesne techniki mikroprocesorowe w napędach”, 23 stycznia 1998 roku, wykładowca mgr inż. Wojciech Bojarczyk, APATOR S.A. Toruń; „Stan wdrażania normy dotyczącej ochrony przeciwporażeniowej”, 3 lutego 1997 roku; „Wstęp do teorii logiki rozmytej oraz możliwości jej zastosowania”, 17 stycznia 1997 roku, wykładowca mgr inż. Krzysztof Kwaśniewski z Zakładu Elektroniki i Aparatury Pomiarowej APATOR S.A. Toruń; „Nowoczesne przekształtniki energoelektroniczne z wysokonapięciowymi tranzystorami mocy”, 17 stycznia 1997 roku, wykładowca dr inż. Jan Mućko z Instytutu Elektrotechniki Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy; Konferencja „Energooszczędne oświetlenie szkół”, 29 listopada 1996 roku; prezentacja programu komputerowego do projektowania oświetlenia „Calculux” Philips Lighting Poland S.A. w Pile, 29 listopada 1996 roku; „Mikroprocesorowy sterownik urządzeń centralnego ogrzewania”, 4 października 1996 roku, wykładowca mgr inż. Andrzej Mantaj; seminarium „Współpraca szkół w zakładami przemysłowymi”, 12-13 kwietnia 1996 roku.

Członkowie Koła SEP przy ZS nr 12 uczestniczą w seminariach, szkoleniach i konferencjach: cykl szkoleń „Analiza jakości energii” prowadzonych przez przedstawiciela firmy SONEL (7-9 listopada 2017 roku); konferencja „Innowacje, co w tym trudnego...” w Centrum Demonstracyjnym Odnawialnych Źródeł Energii przy Zespole Szkół Mechanicznych nr 2 w Bydgoszczy przy ul. Słonecznej 19, organizowanej przez Bydgoską Agencję Rozwoju Regionalnego (31 maja 2017 roku); szkolenie pt. „Ochrona przeciwporażeniowa w sieciach elektroenergetycznych o napięciu wyższym niż 1 kV”, wykładowca Stanisław Czapp (30 marca 2017 roku); seminarium podczas Kujawsko-Pomorskich Targów dla projektantów instalacji elektrycznych niskiego napięcia, biur projektowych, firm wykonawczych i inwestorów instytucjonalnych „Instalacje Elektryczne i Automatyka Budynków” (8 lutego 2017 roku); szkolenie Mikroinstalacje Prosumenckie, idea, zasada działania i nowe podejście do projektowania (10 paździer-

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

nika 2016 roku); szkolenie pt. „Badania kontrolne, urządzeń i instalacji elektroenergetycznych” prowadzone przez przedstawiciela firmy SONEL mgr inż. Eligiusza Skrzyneckiego, miejsce szkolenia Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy (19 stycznia 2016 roku); konferencja „Transformator’05”; Sympozjum Energoelektronika w Nauce i Dydaktyce” (26-28 września 2002 roku); konferencja „Wykorzystanie półprzewodników w technice”; Warsztaty Elektroniczne pn. „Automatyzacja pomiarów w oparciu o przyrządy pomiarowe firmy TEKTRONIX” (3 kwietnia 2002 roku); seminarium: „Ochrona przepięciowa w sieciach elektroenergetycznych”, spotkanie poprowadził mgr inż. Franciszek Gładkowski w „Margot Engineering” w Lisim Ogonie k. Bydgoszczy (20 lutego 2012 roku); wykład nt. „Prace pod napięciem” wygłoszony przez mgr inż. Jerzego Firyna, wykładowcę z Ośrodka Szkoleniowego Elektryków w Gdańsku, wieloletniego pracownika Zakładu Energetycznego w Bydgoszczy (23 stycznia 2002 roku); seminaria podczas III Targów Sprzętu i Urządzeń Elektrycznych Instalelektra’96 w Bydgoszczy (9 maja 1996 roku).

Fot. 4.70. Wycieczka do stacji elektroenergetycznej GPZ przy ulicy Jasinieckiej w Bydgoszczy (marzec 2002 rok)

Członkowie Koła SEP przy ZS nr 12 uczestniczyli w wielu wycieczkach do zakładów przemysłowych:

W kadencji 2002-06 członkowie koła zorganizowali wycieczki do: stacji elektroenergetycznej GPZ przy ulicy Jasinieckiej w Bydgoszczy (fot. 4.70), Stacji przekształtnikowej w Wierzbiecinie, Farmy wiatraków w Darłowie, Elektrowni Wodnej Żarnowiec S.A. w Czymanowie, Elektrowni Wodnej w Samociążku, Elektrowni Wodnej w Gródku, Elektrowni Wodnej „Kujawska” w Bydgoszczy, Muzeum Elektrotechniki przy Elektrowni „Kujawska” (fot. 4.71), Elektrowni Wodnych w Czersku Polskim w Bydgoszczy (fot. 4.72), Elektrowni Wodnej w Smukale, Przedsiębiorstwa Usług

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Elektrotechnicznych w Bydgoszczy, Elektrowni ADAMÓW, Huty ALUMINIUM KONIN IMPEXMETAL S.A., CENTRA EXIDE w Poznaniu, Centrum Uziemień Ochrony Odgromowej i Przepięciowej GALMAR w Poznaniu (Seminarium nt. ochrony odgromowej i przepięciowej), Centralnego Laboratorium Akumulatorów i Ogniw w Poznaniu, Philips Lighting Poland w Pile, Huty Aluminium w Koninie, Centrali Telekomunikacji Polskiej S.A. w Bydgoszczy, Margot Engineering w Lisim Ogonie, Radiowego Centrum Nadawczego w Solcu Kujawskim (fot. 4.73).

Fot. 4.71. Wycieczka do Muzeum Elektrotechniki przy Elektrowni „Kujawska”
(10 czerwca 2005 rok)

Fot. 4.72. Wycieczka do Elektrowni Wodnych w Czersku Polskim w Bydgoszczy
(3 kwietnia 2002 rok)

Fot. 4.73. Wycieczka do Radiowego Centrum Nadawczego w Solcu Kujawskim

W kadencji 2014-17 członkowie koła zorganizowali wycieczki do: Kopalni Węgla Brunatnego w Belchatowie, Elektrowni Koronowo, Enea-Operator, Tele-Foniki Kable, GPZ Jasiniec i Jagiellońska, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Belchatów, KPEC, Zakładu Produkcji Urządzeń Elektrycznych „Jurrex”, GPZ Błonie, Philips Lighting Poland Piła, Parku Przemysłowo-Technologicznego, Spółki Wodnej Kapuściska, DKA Polska, Okręgowego Urzędu Miar, Obszarowej Dyspozycji Mocy, Elektrociepłowni ECII, „PESA” Bydgoszcz, „Pro-Natura” – spalarni śmieci, Elektrowni „Mewat”, Hurtowni akademii EL 12.

Wycieczki zawodowe organizowane były często wspólnie ze Studenckim Kołem Naukowym SEP działającym na Wydziale Telekomunikacji, Informatyki i Elektrotechniki Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy.

Koło współpracuje z członkami wspierającymi: Krajowa Izba Gospodarcza Elektrotechniki, PSE Północ, BTM Klimatyzacja, Magapol, KPEC, Jurex, Megazec, Tele-Fonika Kable, Elmontaż BG, Margot-Engineering, Famor, Atelbud, Energomiar, Przedsiębiorstwo EL12 – Hurtownie Elektryczne, DKA Polska, Wojskowe Zakłady Lotnicze, Polska Grupa Energetyczna, Izba Przemysłowo-Handlowa Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Koło współpracuje z Zespołem Szkół Mechanicznych Nr 2 w Bydgoszczy i z Uniwersytetem Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy oraz Politechniką Gdańską.

Prowadzona jest również inna działalność: praca na rzecz zdobywania przez uczniów technikum dodatkowych uprawnień w postaci świadectw kwalifikacyjnych w zakresie eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych; udział członków Koła (Zofia Miszewska) w pracach komisji Konkursu na Najlepszą Pracę Dyplomową organizowanego przez FSNT NOT i Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy (do 2005 roku); organizowanie wysokospecjalistycznych szkoleń dla uczniów w ramach Zawodowych Horyzontów.

Członkowie Koła SEP przy ZS nr 12 byli wielokrotnie wyróżniani i nagradzani: Nagroda Prezydenta Miasta Bydgoszczy (2003) dla Mariusza Zaorskiego, Medal im. prof. Alfonsa Hoffmanna (2015) dla prezesa Koła Mariusza Zaorskiego, Medal im. prof. Jana Obrąpalskiego (2015) dla Mirosława Miszewskiego, Srebrna Odznaka Honorowa SEP (2002) dla Zofii Miszewskiej oraz Nagroda Prezydenta Miasta Bydgoszczy (1996 i 2000) dla Zofii Miszewskiej.

4.9. Koło Zakładowe przy Enea Wytwarzanie

Koło Stowarzyszenia Elektryków Polskich przy Enea Wytwarzanie powstało w 2017 roku. Zrzesza głównie osoby zajmujące się eksploatacją źródeł odnawialnych energii elektrycznej dla energetyki zawodowej. Zasadnicze obszary działalności koła to: elektrownie wodne (fot. 4.74), farmy wiatrowe (fot. 4.75), elektrownie biogazowe oraz fotowoltaiczne.

Fot. 4.74. Elektrownia zbiornikowa Koronowo

Pierwszym prezesem i założycielem koła został Maciej Domżański. W skład koła wchodzi: Maciej Partyka, Robert Kowalczyk, Tomasz Matuszak, Sławomir Konieczka, Paweł Rytlewski, Janusz Kuzimski, Jacek Klimko oraz Mirosław Sieciński. Aktualnie przedstawiciele koła współorganizują konferencję naukowo-techniczną „Łączniki 2018” na temat automatyzacji sieci SN oraz elektrowni. Do największych obiektów energetyki odnawialnej należy farma wiatrowa Bardy 50 MW, elektrownia wodna Koronowo 24 MW (fot. 4.74) oraz biogazownia Liszkowo o mocy 2 MW.

Fot. 4.75. Farma wiatrowa w Darżynie

4.10. Koło Zakładowe przy PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz

Elektrociepłownia Bydgoszcz II została wybudowana i oddana do eksploatacji w listopadzie 1970 roku. Do roku 1993 w Zespole Elektrociepłowni Bydgoszcz II aktywnie działało Koło Zakładowe SEP. W dniu dzisiejszym Elektrociepłowni Bydgoskie przynależą do Polskiej Grupy Energetycznej Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.. Zatrudnieni w tej firmie elektrycy zajmują się eksploatacją, remontami urządzeń i instalacji elektroenergetycznych zainstalowanych w obiektach dwóch elektrociepłowni na terenie miasta Bydgoszczy. Jest potencjał w tak szerokiej gamie wysokiej klasy specjalistów.

Zrodził się pomysł zainicjowania Koła Zakładowego SEP w Oddziale Bydgoskim SEP przy PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz. Inicjatorem jest Sławomir Wieczorek Dyżurny Inżynier Ruchu EC2 członek koła SEP przy Zakładach Chemicznych Zachem. Po wstępnych rozmowach powstaje komitet organizacyjny w składzie: Jarosław Pater – Główny Inżynier ds. Wytwarzania Energii i Główny Specjalista, Grzegorz Rojewski – kierownik Wydziału Wydział Elektryczny i Automatyki, Remigiusz Politowicz – kierownik działu Automatyki i Zabezpieczeń, Grzegorz Stysiak – Dyżurny Inżynier Ruchu EC2. Wymienione osoby są członkami koła SEP przy Zakładach Chemicznych Zachem.

Grono komitetu organizacyjnego, we wrześniu 2017 roku podjęło decyzję o przygotowaniu niezbędnej dokumentacji oraz przeprowadzeniu rekrutacji w celu spełnienia warunków utworzenia koła SEP zgodnie ze statutem. W wyniku przeprowadzenia rekrutacji, chęć przynależenia do koła zgłosiło siedem osób i tym samym zdobyto kworum do utworzenia koła SEP. Zrekrutowane osoby w składzie: Mariusz Jaworski – asystent Dyżurnego Inżyniera Ruchu, Jarosław Szreder – asystent Dyżurnego Inżyniera Ruchu, Artur Chmielecki – kierownik działu Ruchu Elektrycznego, Jacek Jabłoński – Dyżurny Inżynier Ruchu EC2, Jacek Noskowiak – Operator Nastawni Elektrycznej, Lucjan Jagała – Mistrz ds. Pomiarów i Zabezpieczeń oraz Tomasz Szajerski - asystent Dyżurnego Inżyniera Ruchu.

W wyniku głosowania w dniu 18 października 2017 roku dokonano wyboru przewodniczącego koła, którym został Sławomir Wieczorek. W dokumentacji przewodniczący przyszłego koła podaje jako wiceprzewodniczącego i sekretarza Remigiusza Politowicza oraz jako skarbnika Grzegorza Stysiaka. W dniu 19 października 2017 roku w siedzibie SEP Oddział Bydgoski złożono dokumentację do rozpatrzenia przez Zarząd Oddziału Bydgoskiego SEP.

W dniu 19 października 2017 roku odbyło się posiedzenie Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP, na którym Zarząd uchwałą nr 36/2017 oraz 37/2017 podejmuje decyzję o przyjęciu nowych członków oraz powołaniu nowego koła z nazwą: „Koło Zakładowe SEP przy PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz”.

4.11. Inne Koła w Oddziale Bydgoskim SEP

W roku 2018 działają jeszcze dwa koła: Koło SEP przy MEGAPOL oraz Koło Terenowe 2. Jednak z uwagi na małą liczbę członków działalność tych kół polega na włączaniu się i uczestniczeniu w przedsięwzięciach organizowanych na poziomie oddziałowym. W roku 2017 rozwiązane zostały dwa koła: Koło SEP przy ELTOR oraz Koło SEP Margot Engineering.